Bütün Türkiye
Mehmet Efendi
Mahtumları
Kahvesini içiyor
İst. Mısırçarşısı kapısı karşısında

AKŞAM

Bütün Türkiye
Mehmet Efendi
Mahtumları
Kahvesini içiyor
İst. Mısırçarşısı kapısı karşısında

Sene 16 — No: 5646 — *Fiatı her yerde 5 kuruş* CUMA — 29 Haziran 1934 *Telefon :* 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Muhterem misafirimiz ve Gazi Hz. Metris çifliğinde Başvekil Ismet Pş. ile görüşürlerken ve top atışlarını takip ederlerken

Şahinşah Hz. nin türk gençliği hakkında kıymetli sözleri

"Bu güçlü, kuvvetli gençlik milletin milyon değer hakikî servetidir„

Muhterem misafirimiz Şahinşah Hz. dün sabah saat dokuz buçukta Dolmabahçe sarayından çıkmışlar ve refakatlerinde mihmandarlarile Tahran büyük elçimiz Hüsrev bey bulunduğu halde motörle Sarayburnuna gelmişlerdir. Burada vali Muhiddin ve emniyet müdürü Fehmi beyler kendisini karşılamışlardır.

Şahinşah Hz. Topkapı sarayına giderek muhtelif daireleri ve müze kısmını gezmişlerdir. Muhterem misafirimiz müze kısmını çok beğenmişler, padişahlara ait elbiseleri uzunca müddet tetkik etmişlerdir.

Şahinşah Hz. buradan çıktıktan sonra askerî müzeyi ve Ayasofya camiini ziyaret etmişler ve otomobille Sultanahmet meydanında bir devir yaptıktan sonra İran konsoloshanesini teşrif etmişlerdir.

Konsoloshane civarı çok kalabalıktı. İran kolonisi erkenden gelerek alt ve üst salonda iki sıra mevki almışlardı.

Şahinşah Hz. nin otomobili alkışlar arasında konsoloshaneye vâsıl olmuş, bu esnada muzika İran marşını çalmıştır. Muhterem misafirimiz konsoloshanedeki İran tebaasına beşuş bir tavırla iltifat etmişlerdir.

Bu sırada Debistanı İraniyan talebesinden küçük Pervin hanım zarif bir buket takdim etmiş ve «bu gül destesini size muhabbet bağından kopardık ve getirdik. O bağın ki tohumunu siz oraya ekmiştiniz» manasına gelen farisî bir iki mısra okumuştur. Şahinşah Hz. bu hediyeden çok müteha ssis olmuş ve küçük kızı okşamıştır.

Şahinşah Hz. üst kattaki salona çıkınca İran kolonisi murahhaslarına şu hitabeyi irat buyurmuşlardır:

«— Bu seyahatimde en ziyade beni memnun eden şey İran ve Türk milletleri arasında birlik ve kardeşlik hissiyatının cari olduğunu müşahede etmiş olmamdır. Bundan sonra sizler Türkiyeyi kendinize vatan bilmelisiniz ve Türkleri de kardeş bilip onlarla aranızda samimî münasebetler tesis etmelisiniz. Birbirile hemcivar ve ahlâkan birbirine benzer oldukları halde uzun senelerdenberi bu iki milletin arasında devam edegelmiş ve onları birbirinden ayırmış olan ihtilâfların ve mücadelelerin benim devrimde ortadan kalkarak onun yerine sabit ve halelden masun bir muhabbetin ve samimiyetin kaim olmuş olmasından ve cehaletten ve evhamı mezhebiyeden mütevellit eski münakaşaların bertaraf ve zail olmuş bulunmasından dolayı pek mahzuz ve mesrurum. Bundan böyle her iki milletin vifak ellerini birbirlerine uzatarak büyük bir refah içinde ve birbirlerine kemali itimatla yaşıyacaklarından ve saadet ve terakki merhalelerini birlikte katedeceklerinden çok ümitvarım.»

Şahinşah Hz. Topkapı sarayında padişahların elbiselerini tetkik ederlerken

Ey muhterem İranlılar,

Muhterem Türklerle dost olmak ve kardeş olmak bizim ebedî gayemizdir. İki kardeş milletin saadet ve selâmeti için daimî surette bu kardeşliği unutmamanızı tavsiye ederim.»

[Devamı 2 inci sahifede]

Her sene tanzifat için 1,354,053 lira sarfediliyor

Bu paranın yarısından fazlasını tasarruf etmek imkânı vardır

Ankara 25 (Hususî muhabirimizden) — Bir sene zarfında Türkiyede tanzifat uğuruna yani şehirlerin, kasabaların, süpürülmesi için kaç lira sarfedildiğini tahmin edebilir misiniz?. Dün Dahiliye Vekâleti tarafından tutulmuş bir istatistiği gözden geçirirken bu suale cevap verecek bir nokta üzerinde durdum, şaşmadım dersem yalan olur. Hem pek fazla hayretimi mucip oldu. Bir sene zarfında 1,373,048 lira... Bu para 929 senesinde sarfedilmiştir. İstatistikteki kayıtlara göre o sene tanzifat işlerinde 335 memur ile 22,328 süpürgeci amele çalışmıştır.

932 senesinde 929 senesine nazaran amele adedi daha ziyade artmış, fakat memur azalmıştır. Yani 27,865 süpürgeci amele ile 297 memur çalışmıştır. 932 senesinde de 929 senesinin hemen hemen ayni gibi 1,354,053 lira sarfedilmiştir. Bundan sonra 933 senesi de aşağı yukarı bunların aynidir. Bu seneye ait vaziyet ve tahminler ayni dereceyi göstermektedir.

Süprüntüden kâğıt imal etmek, gübre çıkarmak ve daha bunlara benzer para getirir işler yapmak, bana malûmat veren salâhiyettar zatın ifadesine göre, bu milyonların yarısından fazlasını karşılar, işe dört elle sarılınır ise bu sarfiyatı fazlasile kapanırmış!.

Geçenlerde, Lyonda M. Herriotnun riyasetinde bir «beynelmilel belediye bilgileri kongresi» toplanacağını bildirmiştim. 1913 te Belçikada kurulmuş olan beynelmilel mahallî idareler enstitüsünün bir parçası olan bu kongreye Dahiliye Vekâleti tarafından murahhas tayin edilen mahallî idareler umum müdürü Naci bey 12 temmuzda açılacak kongreye iştirak etmek üzere bu ayın sonlarına doğru Lyona müteveccihen şehrimizden hareket edecektir. Kongre için kazırlanmış olan rapor muhteviyatına bakılırsa belediyecilik hesabına Türkiye için çok faydalı işler beklenmektedir. Naci bey ayni zamanda tetkikatı arasında Türkiyede yapılabilinecek işler ve esasları tesbit edecektir. Bunların arasında süprüntü işi de vardır.

[Devamı 4 üncü sahifede]

Yazısız karikatür:

Bir ahlâk dersi!..

Türkiye - İran

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Şahinşah Hz. nin bu hitabeleri çok alkışlanmıştır. Bundan sonra Şahinşah Hz. konsoloshanenin balkonuna çıkarak konsoloshanenin etrafında biriken binlerce kişiyi selâmlamışlar, ve burada da şiddetle alkışlanmışlardır.

Muhterem misafirimiz, konsoloshanede bir müddet istirahat buyurduktan sonra aşağı katı teşrif etmişler ve alkışlar arasında otomobillerine binerek saraya azimet etmişlerdir.

Topçu atış mektebinde

Şahinşah Hz. ile Gazi Hz. dün akşam üzeri saat 16 da Metresteki topçu atış mektebini ziyaret buyurmuşlardır.

Şahinşah Hz. askerî üniforma giymişlerdi. Gazi Hz. nin üzerlerinde açık renk golf elbisesi vardı. İki büyük reis zabitan ve askerleri teftiş ettiler. Şahinşah Hz.: «Bu güçlü, kuvvetli gençlik, milletin milyon değer hakikî servetidir» buyurdular:

Gazi Hz. askere hitaben:

«— Şahinşah Hz. memnun oldular. Kendilerine teşekkür edin!» buyurdular. Asker, hep bir ağızdan ve resmi selâm vaziyetinde olarak: «Sağ olsunlar» cevabını verdi.

Bu sırada manevra tatbikatı başlamış bulunuyordu. Büyük Reisle aziz misafir, harekâtı dürbünlerle tetkik buyuruyorlardı.. Buarada, tayyare taarruzlarına karşı endaht manevraları yapıldı.

Şahinşah Hz., aldıkları intibalardan çok memnun kaldıklarını beyan buyurdular.

Boğazda tenezzüh

Tatbikat bir buçuk saat kadar devam etti. Saat 18,30 da buradan hareket edildi. Edirnekapı, Fatih, Beyazıt, Türbe, Ankara caddesi, köprü, Tepebaşı, Taksim, Şişli tarikile Büyükdereye kadar bir tenezzüh yapıldı, Tarabyada bir müddet Tokatlıyan otelinde istirahat edildi.

Caddeler kâmilen halkla dolmuştu. Halk «Yaşa, varolunuz» avazesile iki büyük reisi alkışlıyordu.

Şahinşah ve Gazi Hz. Tarabyadan motörle dönmüşlerdir. Muhterem misafirimiz Dolmabahçe sarayına çıkmış, Gazi Hz. Beylerbeyine avdet buyurmuşlardır.

Fener alayı

Fener alayının yarın akşam yapılması kararlaştırılmıştır. Alay 21 de köprüden hareketle iptida Beylerbeyi önüne giderek orada Reisicumhur Hz. nin şereflerine tezahüratta bulunacaktır. Oradan Dolmabahçe önlerine gelinecektir. Alay 22 de dağılacaktır.

Şahinşah Hz. nin Yalovayı teşrif etmeleri ve üniversiteyi ziyaret eylemeleri muhtemeldir.

Tahran elçiliği

Hüsrev beyin istifa ettiği doğru değil

Milliyet refikimiz Tahran büyük elçimiz Hüsrev beyin istifa ettiği ve yerine Atina elçimiz Enis beyin tayin edildiğini yazmaktadır. Bu hususta resmî mahafilde malûmat yoktur.

Enis bey şehrimizde bulunmaktadır. Dün Beylerbeyi sarayına giderek Reisicumhur Hz. ne arzı tazimat etmiştir.

Enis bey İsmet paşa tarafından da kabul edilmiştir. Bir kaç güne kadar Atinaya gidecektir.

Bu Sabahki Telgraflar

Deniz silâhları konferansı

Japonya Sovyetlerin iştirake davetine taraftar görünmüyor

Londra 28 (A.A.) — 935 deniz konferansı ihzarî müzakerelerine memur İngiliz ve Amerikan heyetleri dün mütehassıslarla beraber umumî bir içtima aktetmişlerdir.

İçtimada başvekil M. Makdonald ile beraber M. Stanlay Baldwin, Sir John Simon, Sir Bolton-Monsell, vis amiral Little ve M. Braigie hazır bulunmuşlardır.

Amerikayı, Londra sefiri M. Robert Bingham, M. Norman Davis, amiral Leigh ve M. Fatherton temsil ediyordu.

İngiliz, Amerikan heyetleri arasında tekrar toplantılar olacaktır. Fakat, Amerika ve İngiliz mütehassısları arasında yapılacak görüşmelerin tarihi henüz tesbit edilmiş değildir.

Londra 28 (A.A.) — Avam kamarasında bahrî müzakeratın ne vaziyette bulunduğuna dair sorulan bir suale cevaben M. Baldwin demiştir ki:

«— Amerika hükûmetinin mümessillerile müzakerata girişilmiştir. Fransa, Japonya ve İtalya ile de iki cihetli müzakerelere girişmek hususunda hemfikirdirler. 1935 deniz konferansının nerede toplanacağı hakkında hiç bir karar ittihaz edilmemiştir.

Deniz kuvvetlerinin muadeleti ve Japonya tarafından bazı taleplerde bulunulup bulunulmadığı hakkında sorulan bir suale karşı M. Baldwin, Japonyanın bu şekilde hiç bir talep ileri sürmemiş olduğunu söylemiştir.

Nazır ilâveten demiştir ki: «Bu mahrem müzakereler hakkında fazla malûmat vermeye mütemayil değilim.»

Sovyetler ve Japonya

Tokyo 28 (A.A.) — Japon matbuatı, Fransanın 1935 deniz konferansına sovyetlerin de iştirakini arzu ettiğine dair olan haberleri resmî mahafilin şüphe ile karşıladıklarını yazmaktadır. Filhakika bu mahafil, Sovyetlerin iştirakinin, Almanyanın, İspanyanın, ve diğer milletlerin de iştirakini davet edeceği, bu suretle, deniz konferansının da Cenevredeki silâhları bırakma konferansına benziyeceği ve şüphesiz ayni akibete uğrıyacağı kanaatindedir.

Yaban domuzları

Paşabahçede epiyce telâşa sebep oldular

Yeniköy sırtlarında avcılar tarafından takip edilen dört yaban domuzu dün gece yüzerek boğazı geçmiş, Paşabahçe sahilinde Sait beyin yalısının bahçesine çıkmışlardır.

Domuzlar bahçeyi altüst etmişlerdir. Bu sırada evdekiler gürültüyü işitmişler ve domuzlara ateş etmeğe başlamışlardır. Bunlar yanındaki İbrahim beyin bahçesine kaçmışlardır. Burada ikisi kurşunla vurulmuş, ikisi dağa kaçmıştır.

Yaban domuzlarının paşabahçeye geçmesi ve atılan silâhlar köyde telâşı mucip olmuştur. Fakat biraz sonra mesele anlaşılmıştır.

Ücretli memurlar

Ankara 25 — Ücretle devlet hizmetine girenler hakkında bir barem kanunu yapılması kararlaştırılmıştı. Bu hususta hazırlığa başlanmıştır. Ücretli memurlar, tahsil derecelerine göre maaş alacaklardır.

Barınma şehirleri

Liej askerî doktorlar kongresinin müzakereleri

Leij 28 (A.A.) — Beynelmilel askerî doktorlar kongresi, bir harp vukuunda gayri insanî hareketlere meydan vermemek için, muhtelif teklifleri müzakere etmiştir.

Hemen hemen umumun müvafakatini kazanan bir teklif hastalarla yaralılar için «barınma şehirleri» yapılmasıdır. Bir başka teklif, bütün sivillerin muharip kuvvetler tarafından taarruzdan masun olmasını istemektedir.

Antalya muallimlerinin seyahati

Burdur 27 (A.A.) — Memleketimize üç temmuzda Antalyadan seyahat maksadile muallimlerden mürekkep bir grup gelecektir. Otuz kadar muallimin iştirak edeceği bu heyet Ispartaya uğrıyacaktır.

Misafirleri ağırlamak için şimdiden memleketin münevverleri faaliyete geçmişlerdir.

Dadacada zelzele devam ediyor

Profesörler korkulacak bir şey olmadığını söylüyorlar

Muğla 28 (A.A.) — Dadaca mıntakasının jeolojik vaziyetini tetkik etmek üzere ve başvekil paşa Hz. nin emrile profesör A. Ernest, madam Margirit ve profesör İbrahim Hakkı ve Hâmit Nafiz beylerden müteşekkil bir heyet Dadacaya gelmişler ve tetkikatta bulunduktan sonra İstanbula hareket etmişlerdir.

Prof. Ernest Dadacada toplanan köylülere Dadacada vukua gelmekte olan zelzele hakkında bir konferans vermiştir. Profesör konferansında zelzele merkezinin Rodos ve İstanköy adaları arasında ve deniz altında olduğunu, Dadacada vuku bulan hareketlerin Japonya ve diğer yerlerdeki zelzeleler gibi zararlı olmadığını, yapılacak ev temellerinin çok sağlam yapılmasını ve bu mıntakadaki zelzelelerden korkulmamasını bildirmiştir. Heyetin Dadacaya geldiği geçe üç defa zelzele olmuştur.

Jeholda Japon harekâtı

Tokyo 28 (A.A.) — Jeholda yapılan askerî harekât dolayısile inkıtaa uğrıyan demir yolları münakalâtına 1 temmuzdan itibaren tekrar başlanacaktır.

Zaro ağa bu sabah öldü

Dünyanın en ihtiyar adamı 159 yaşında idi

İhtiyarlık kralı Zaro ağa bu gece sabaha karşı saat üç buçukta vefat etmiştir.

Zaro ağa son zamanlarda hastalanmış, tedavi için Etfal hastanesine kaldırılmıştı. Yapılan bütün tedavilere rağmen bir buçuk asırlık ihtiyar iyileşememiş ve hayata gözlerini kapamıştır.

Zaro ağa 159 yaşında olduğunu söylüyordu. Ölümile bütün dünyanın tanınmış bir çehresi ortadan kaybolmuştur.

Dil kurultayı

Verilecek tezler hakkında bir tebliğ

Ankara 28 (A.A.) — T. D. T. C. umumî kâtipliğinden:

18 ağustos 1934 de İstanbulda toplanacak olan ikinci Türk dili kurultayına verilecek tezlerden bir takımları gelmeye başlamıştır. Tez verenlerden bazıları tezler için umumî olarak sayılan mevzuların hepsini, yahut bir kısmını ihataya çalıştıkları görülmektedir.

Tezler için ilân edilen mevzular, umumî olarak dil mevzularını hatırlatıcı bir sıradan ibarettir. Bu muhtelif maddelerden her hangi biri, hattâ birinin bir noktası bir teze esas olabilir. Bunlar dışında dile müteallik her hangi bir mevzu da alınabilir.

Bütün tezlerin en geç 15 temmuz 1934 akşamına kadar Ankarada cemiyet umumî kâtipliğine gönderilmesi şarttır.

M. Makdonald Kanadaya gidecek

Londra 28 (A.A.) — Gazetelere nazaran M. Makdonaldın mezuniyetini Kanadada geçirmesi muhtemeldir.

Bir katil asıldı

Giresunda mahkeme bir ölüm cezası verdi

Ankara 28 — Fahreddin efendiyi parasına tamaan katledenlerden Dursunun ölüm cezasına çarpılması hakkındaki karar bu sabah Cebecide infaz edilmiştir.

Giresun 28 (A.A.) — Ağırceza mahkemesi karısı Fatmayı boğarak öldürmekten suçlu Halil oğlu Kadriyi ölüm cezasına, suç ortağı Müjdeci oğlu Dursunu da 10 sene ağır hapse mahkûm etmiştir.

Hukuku âmme asistanı

Ankara 27 — Üniversitede münhal bulunan hukuku âmme asistanlığına İstanbul ve Strazburg üniversiteleri hukukundan mezun hukuk doktoru Recai Galip bey tayin olunmuştur.

Iki baraka yandı

Küçükçekmecede Florya plâjının üstünde bulunan barakalardan ikisi yanmıştır.

Meclis müzakeratı

Vergi bakayası ve kauçuğun kilosundan alınacak resim

Ankara 29 — Büyük Millet Meclisi dün Refet beyin riyasetinde toplanmıştır. İçtimada vergi bakayasının tasfiyesile mükelleflere bazı kolaylıklar gösterilmesi hakkındaki lâyiha müzakere edilirken bazı mebuslar söz almışlardır. Bunlardan Eskişehir mebusu Emin beyin, bu lâyihanın bir defada iktisat, bütçe ve maliye encümenlerinden mürekkep bir encümende müzakeresi hakkındaki teklifi kabul edilmiştir.

Bundan sonra kauçuklardan alınacak vergi lâyihası müzakere ve kabul edilmiştir.

Kabul edilen lâyihaya göre, kauçuğun kilosundan 150 kuruş alınacaktır. Bu vergi ile istisna edilen lâstik kaloş ve şosonlar geçenlerde kabul edilen istihlâk vergisi kanununa göre 50 kuruş resme tâbi olacaklardır.

Cumartesi günü meclis tekrar toplanacaktır.

Beşiktaş yangını

Zarar 80 bin lira kadar tahmin ediliyor

Beşiktaş yangını hakkında polis tahkikatı devam ediyor. Yangının nasıl çıktığı henüz anlaşılamamıştır. Zarar ve ziyan seksen bin lira kadar tahmin ediliyor.

Yanan evlerin adedi 17 dir. İçlerinde üçü büyük, diğerleri küçüktür. Bazı gazeteler 27 ev yandığını yazmışlarsa da bu haber doğru değildir.

Hamdi bey Viyanadan Berline hareket etti

Viyana 28 (A.A.) — Türkiyenin Berlin büyük elçiliğine tayin edilen Türkiye elçisi Hamdi bey dün Berline hareket etmiştir. Başvekil M. Dollfuss, Türkiye büyük elçisini istasyonda teşyi etmiştir.

Komşu kapısı

İsviçreye gidip gelme bir gün süryor

İsviçreden posta getirmek üzere Air Suisse müdürü İsviçrenin tanınmış tayyarecilerinden Mittelholzerin idaresi altındaki tayyare bir makinist ile beraber dün saat 12,20 de Yeşilköye vâsıl olmuş ve saat 14 te tekrar İsviçreye müteveccihen hareket etmiştir.

Mittelholzer Bern ile İstanbul arasındaki mesafeyi gelip gitme olmak üzere bir günde katetmiştir. Avdetinde buradan posta da alıp götürmüştür.

Bakalorya imtihanları

Ankara 28 — Bakalorya imtihanlarında muvaffak olamıyan talebenin yeniden imtihan edilecekleri haberi doğru değildir. Bu talebe eylûl devresinden evvel imtihana tâbi tutulmıyacaktır

Metr Salem Ankaradan geldi, Parise gitti

Rüşvetle maznun Metr Salem ve Leon Faraci efendi dün sabah Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Metr Salem Perapalas oteline inmiş ve dün akşamki ekspresle refakatinde kâtibi İzak Faraci ve kayınbiraderi M. Saut Amar bulunduğu halde Parise gitmiştir.

Deniz gezintisi

Deniz gedikli küçük zabit ve kara gedikli mektepleri dün birlikte bir deniz gezintisi yapmışlardır. Gezinti çok samimî olmuştur.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Belediye ve sinemacılar

İstanbul halkının en birinci, hattâ diyebiliriz ki yegâne eğlencesi sinemaya inhisar etti. Hem eğlenceli, hem nisbeten ucuz, hem de az çok faydalı bir meşguliyet. Bahusus, daha başka ve cazibeli bir eğlencenin mevcut olmaması kıymetini bütün bütün artırıyor.

Fakat felek İstanbullulara bunu da çok gördü. Belediye ile sinemacılar arasında çıkan bir ihtilâf neticesinde sinemalar kapandı. İhtilâfın esasını hep biliyoruz. Sinemacılar darülâceze hissesi diye kendilerinden bir para alınmasını kanuna mugayir buluyorlar ve vermek istemiyorlar. Belediye de almak istiyor.

Bunu sinemaları kapamadan halletmenin çaresi yok muydu, acaba? Biz meselenin esasına girmek istemeyiz. Kim haklı, kim haksız? İşi etraflı surette tetkik ve tahlil etmeden, tarafların iddialarını dinlemeden, istinat ettikleri kanun ahkâmını görmeden doğru bir kanaat edinmek imkânı olamaz. Onun için, ceffelkalem, hissiyatımıza göre, iki taraftan birini iltizam etmeyi ciddiyete muvafık bulmayız. Biz burada yalnız halkı düşünüyoruz ve halk bakımından vakayı muhakeme ediyoruz.

Halbuki bütün bu kabil ihtilâflarda zerre kadar akla getirilmiyen ve ehemmiyet verilmiyen bir unsur varsa o da halktır. Sinemalar kapanacak ta ben sinemasız ve eğlencesiz kalacakmışım! Kimin umurunda? Hattâ beni eğlencemden mahrum bırakıyorsunuz diye şikâyet ettiğimi duyacak olurlarsa ihtimalki istihfaf ile omuzlarını kaldıracaklar, sen de kim oluyorsun, biz senin eğlenceni mi düşüneceğiz! diye bir de azamet satacaklar. Halbuki her şey işte bu istihfaf edilen «ben» im ve her şey, bütün bu belediyeler, nizamlar «ben» im içindir, yani halk içindir, halkın çalışabilmesi eğlenmesi ve mesut olması içindir.

Sinemalar kapanmadan bu iş halledilemez miydi? Belediye ile esnaf arasında bir ihtilâf çıkarsa elbette bunun ne suretle halledileceğine dair bir usul vardır. Belediyelere istedikleri gibi, akıllarına geldiği tarzda hareket için top yekûn bir salâhiyet verilmemiştir. Bu ihtilâfta da iki taraf kanunî yollara müracaat edebilirlerdi, kimin haklı olduğu anlaşılırdı. Bu netice alınıncıya kadar sinemacılar darülâceze hissesini bir kâtibi adile tevdi ederlerdi. Yahut, sinemacılardan birikmiş darülâceze hissesi karar neticesinde hep birden tahsil olunurdu. Hasılı meselede bir de «halk» unsuru olduğu, bir de halkın hakkı meselesi bulunduğu zihinlere yer etmiş olsa idi başka türlü hareket edilirdi.

Belediyenin mahkemede sinemaları ben kapamadım, zabıta kapadı şeklinde müdafaası bu işin kanun bakımından çok su götürür tarafı olduğu hakkında zihinlerde bir şüphe uyandırıyor ve belediyenin mevkiini zayıflatıyor. Çünkü sinemacıların hareketi sinemaların kapanmasını icap etseydi belediye derhal, bilâtereddüt bunu yapmak mecburiyetinde bulunurdu. Mademki yaptığından yani hakkından kendisi de emin değil, o halde ileri giderken halka da biraz ehemmiyet vermek lâzımdı zannederiz. *Akşamcı*

ŞEHİR HABERLERİ

Belediye, şirketler

Mukavelenameler birer birer tetkik edildi

Uzun zamanlardanberi ihmal edilen belediye şirketler komiserliği işleri son zamanlarda tanzim edilmiştir. Yeni komiser İsmail Hakkı bey, şirketlerle belediyenin münasebetini daha yakından tanzim ve şehre ait hakların muhafazası için şirketlere ait bütün mukaveleleri birer birer tetkik etmiş, mukavelelerdeki hangi maddelerin şimdiye kadar tamamile tatbik edilmediğini tayin etmiştir.

Belediye şirketlerle olan münasebatı daha esaslı surette tanzim etmeğe karar vermiştir. Bu hususta şirketler komiserliğinin vazifelerine dair bir de talimatname hazırlanacaktır. Diğer taraftan Nafıa vekâleti, vaziyetleri itibarile şehir hizmetleri ifa eden şirketlerin şehre taallûk eden işlerini daha iyi yapabilmeleri için belediyenin de mürakabe ve kontrolunu genişletecek ve belediye komiseri her vakit nafıa komiserile teşriki mesai edecektir.

Dört heroin kaçakçısı yakalandı

Zabıta İstanbulda heroin kaçakçılığı yapan Salih, Nureddin ve Osman isimlerinde üç erkekle madam Mari isminde bir kadını yakalamıştır.

Bunlar evraklarile birlikte dokuzuncu ihtisas mahkemesine verilmişlerdir.

Üç sene hapis

Bir sabıkalı hakkında mahkeme karar verdi

Şükrü efendi isminde birisi bir evi soyarken cürmü meşhut halinde yakalanmış ve diğer bir kaç hırsızlıklarda alâkadar bulunduğu meydana çıkarılarak evrakile adliyeye teslim edilmişti.

İkinci ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Şükrünün cürümleri sabit olduğundan üç sene müddetle hapsine karar verilmiştir. Şükrü bu kadar müddet te emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulacaktır.

Yağ, peynir

Son günler zarfında fiatler yükseldi

Son bir kaç gün içinde Trabzon yağlarının fiati artmıştır. Evvelce kilosu 55 kuruşa kadar satılan yağlar son günlerde 62-68 kuruşa yükselmiştir. Buna sebep toptancı tacirlerin Trabzondan gelen bütün malları satın alarak soğuk hava depolarına vermesidir.

Peynir fiatleri eski fiat düşkünlüğünü göstermiyor. Son günlerde fiatler biraz yükselmeğe mütemayildir. Buna sebep Trakyadan az mal gelmesidir. İstanbulda soğuk hava depolarının fiatleri arttırması burada stok mal birikmesine mâni olacaktır.

Şaka derken..

Bir çocuk arkadaşını ağır surette yaraladı

Üsküdarda kunduracı çıraklığı yapan on iki yaşlarında İsak ve ayni yaşta Yako isimlerinde iki çocuk dün sokakta şakalaşırlarken İsak bir aralık Yakoyu itip yere düşürmüştür.

Bundan hiddetlenen Yako birden kalkınca kocaman bir taş alıp İsaka vurmuş, bu suretle şaka kavgaya dönmüştür.

İki çocuk sokak ortasında bir müddet dövüştükten sonra Yako nasılsa İsakı yere yatırmış ve bir demir parçasile başından tehlikeli surette yaralamıştır. İsak hastaneye kaldırılmış, küçük carih hakkında tahkikata başlanmıştır.

Istinye yolu

Dok şirketi taahhüt ettiği yolu yaptırıyor

İstinye Dok şirketi ile belediye arasında bir ihtilâf vardır. Dok şirketi vaktile sahilde yaptığı tesisata mukabil bu tesisatın arkasında muntazam bir yol yapmağı taahhüt etmişti. Fakat o zamandanberi şirket bu yolu yaptırmadığı için belediye alâkadar makamlar nezdinde teşebbüsatta bulunmuş ve bunun bir an evvel yapılmasını istemişti.

Nafıa vekâleti şirkete yaptığı tebligat üzerine şirket yolun inşa masrafını tediye etmiş ve yol da bizzat nafıa mühendisliği tarafından inşa edilmeğe başlanmıştır.

Istinye yolu

Iki tarafa ağaç dikilmesine başlandı

Şişli ile İstinye arasındaki güzel asfalt caddenin iki tarafına belediye bahçeler müdürlüğü tarafından ağaçlar dikilmektedir. Bu ağaçlar sayesinde bu uzun yol hem güzelleşmekte, hem de gölgelenmektedir. Bir müddet daha zaman geçtikten sonra burası bir orman yolu haline gelecektir.

Belediye ileride yolun iki tarafındaki sahaya da ağaçlar dikmek suretile burasını güzelleştirmek istiyor. Fakat bahçeler müdürlüğünün ağaç dikmek hususunda gösterdiği himmete rağmen bazı kimselerin henüz dikilmiş fidanları söktükleri ve yahut ağaçların dallarını kesmek suretile tahrip ettikleri görülmektedir. Belediye, bu fena ağaç düşmanlığının önüne geçmek için esaslı tedbirler almak istiyor.

Türk - Yunan ticaret ofisi

Türk - Yunan ticaret ofisi teşkil edileceğinden bahsetmiştik. Ofis heyetine, İstanbul ticaret odası reislerinden, Kara Mustafazade Ahmet bey âza intihap edilmiştir.

Ayakkabıcılar kongresinin kararı

Ayakkabıcıalr kongresinde verilen kararlar, bir rapor halinde tanzim edilmiştir. İstanbul mebusu ve ayakkabıcılık sanayii erbabından Hayrullah bey raporu alarak evvelki gün Ankaraya götürmüştür.

Fransaya seyahat

Ticaret erbabından mürekkep bir heyet gidiyor

Yakında İstanbuldan ticaret ve sanayi erbabından mürekkep bir heyet Fransaya gidecektir.

Bu seyahat, Marsilya ticaret odası âzalarının İstanbula yaptıkları ziyareti iade maksadile yapılacaktır.

Fransa seyahati için İstanbul ticaret ve sanayi odası bir komite teşkil etmiştir. Bu komite oda birinci reisi Nemlizade Mitat, devlet denizyolları müdürü Sadeddin, İş bankası İstanbul şubesi müdürü Yusuf Ziya ve oda umumî kâtibi Vehbi beylerden mürekkeptir

Öğle vakti dinlenmek için işlerini bırakıp sokakta Beştaş oynıyan küçük satıcılar

Bir çırpıda

Yeraltı şehri

Ben artık yeryüzünden ümidimi kestim. Gelecek harplerdeki büyük tayyare bombardımanları, zehirli gaz hücumları yüzünden galiba yeryüzünde oturmak imkânı kalmıyacak. Bu gidişle bir gün hepimiz pılıyı pırtıyı toplayıp yeraltına yerleşeceğiz. İnsanlar için umumî bir köstebek hayatının başlıyacağı zamanı ben pek yakın görüyorum. Bir gün gaz ve tayyare bombası yüzünden yerin üstü ıtepetenha kalacak ve buna mukabil yeraltında hayat başlıyacak zannederim.

Meselâ bütün mahalleleri yerin altına kurmuşuz. Boğaz havası almak istiyorsunuz değil mi? Biraz ilerileyin sağ taraftaki tünelin içine girin. Orada yer yüzüne kadar bir delik açılmıştır. Bu delik tam Büyükdereye açılır. Buraya hep birden gider, deliğe burnumuzu uzatırız ve doya doya Boğaz, Büyükdere havasını koklarız. Eğer Ada havası almak istiyorsanız Adaların deliğine gidip oradaki havayı koklıyabilirsiniz.

Tabiî apartıman yapmak illeti yeraltına kadar geliyor. Burada da apartımanlar yükseliyor. Fakat bilmem «apartımanlar yükseliyor» demek caiz midir? Buradaki apartımanlar şimdi yer üstündeki apartımanlar gibi aşağıdan yukarıya doğru değil, bilâkis kuyu gibi yukarıdan aşağıya olacak. Asansöre binince yedi kat yerin dibinde olan apartımanın on birinci katına ineceksiniz. Apartımanların meydanda sadece bir kapıları görünecek.

Yeraltında kendimizi avutmak için bir takım yaz bahçeleri yapacağız. Tabiî bu yaz bahçeleri elektriklerle aydınlanacak. Gene avunmak maksadile büyük bir havuz. Havuzun ortasında bir Büyükada, bir Heybeli, bir Burgaz, bir Kınalı...

Bir de karşıdan karşıya köprü yapıyoruz. Yerin altında limancı Hamdi bey oturuyor:

— İlle bu köprüyü kaldıralım. Burasını serbes mıntaka yapalım. Karşıdan karşıya herkes fribotlarla geçsin...

Bu muazzam havuzun etrafında yalılar, rıhtımlar... Bir tarafta güneşin ziyasının terkibine ışık veren büyük projektörler tarlaları aydınlatıyor, bu tarlalarda buğday, arpa, yulaf yetiştiriliyor.

Yeraltında evlenenler bal aylarını geçirmek için yer üstüne gezmeğe çıkıyorlar. Fakat bir gün geliyor, insanlar yeraltına o kadar alışıyor ,o derece alışıyor ki yeryüzüne çıkınca başları dönüyor, mideleri bulanıyor, gözleri kararıyor ve hastalanıyorlar.

Yerin altında kurulacak şehirlerin karanlık yolları en ziyade kimleri memnun edecek bilir misiniz? Âşıkları!.

Hikmet Feridun

Feriköy - Şişli hayırperver cemiyeti

On beş senedenberi Şişli civarında hayır işlerile meşgul olan (Feriköy - Şişli) hayırperver cemiyetinin kongresi 30 haziran cumartesi günü akşamı saat yedi buçukta C. H. F. Şişli nahiye merkezinde aktedilecektir.

Mide, Barsak ve Karaciğer rahatsızlıklarına
AFYONKARAHİSAR
MADENSUYU

Tefrika No. 238 — 29 Haziran 1934

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharriri: M. R.

— Geçenlerde bazı arkadaşlarını Meserret otelinde toplamışsın. Elde edilen delâil ve emarat bu toplantının devlet ve hükûmet aleyhine bazı teşebbüslerde bulunmak maksadından ileri geldiği anlaşılıyor. Meserret otelindeki içtimadan maksadınız ne idi?

Yakup Cemil bey, bu ilk suali dinler dinlemez, hiç bir tereddüt, azimeti ve çekinme tavrı göstermeksizin, zabıt kâtibine şu cevabı yazdırdı:

— Ben ötedenberi İttihat ve Terakki hükûmetinin ve merkezi umumîsinin takip ettiği hattı hareketi beğenmediğimden «İttihat ve Terakki» kongrelerinde ve sırası geldikçe arkadaşlarımla beraber muhalefet ve mücadele ediyordum. Fakat bu tenkitlerim, gerek hükûmet başında bulunanların, gerek merkezi umumînin işine gelmediği için bana çok kırılıyorlardı.. Bu, harbi umumîye kadar bu suretle devam etti. Nihayet harp bidayetinde (Teşkilâtı mahsusa) dan maiyetime bir müfreze verdiler. Bidayette Ardahana, sonra Erzurum, Bitlis ve Van cenup müfrezesine gittim. Bir çok yerlerde çalıştıktan sonra Bağdattan İstanbula geldim.

Hakkım olan fırka kumandanlığı ile kaymakamlığa terfi etmekliğim için Enver paşaya, müsteşar Mahmut Kâmil paşaya müracaat ettim. Fakat Enver paşa, evvelce vadettiği halde, bu hakkımı bir türlü teslim etmedi. Son zamanlarda merkezi umumîye her girip çıkışımda eski arkadaşların bana hasmane bir tavırla yan baktıklarını görüyordum.

Halbuki Talât bey, o zaman istemediği halde, Enver paşanın harbiye nazırı olmasında ben âmil olmuştum. Paşanın bu itibarla bana karşı büyük bir teveccühü ve muhabbeti vardı. Fakat diğerleri, hususile Talât bey ve arkadaşları beni çekemedikleri ve benim aleyhimde bulundukları için Enver paşayı doldurmak suretile hakkımdaki bu teveccühü zayıflattılar.

Nasıl Babıâliyi basarak Kâmil paşayı düşürmüşse şimdi de...

Buna sebep te şudur: Ben ötedenberi iki yüzlü bildiğim Talât beyin vaziyetine muarızdım. Çünkü Talât bey dahiliye nazırı olur veya diğer bir nezaret kabul ederek kabineye girerse, bütün kudret ve nüfuz da kabinede toplanır. Ve «İttihat ve Terakki» nin vaziyetini hiçe sayar. Artık onun için ne merkezi umumî, ne de «İttihat ve Terakki» teşekkülleri vardır; cemiyet adeta tefessüh eder. Fakat nezaretten çekilince kendisile beraber bütün kuvvet cemiyete gelir. O zaman da hükûmetin hiç bir ehemmiyeti kalmaz! Talât beyin bu keyfî hareketleri yüzündendir ki ne bugünkü merkezi umumî, cemiyetin sinesinden doğmuştur, ne de bugünkü mebuslar, milletin arzusundan gelmiş ve cemiyetin asıl mümessilleridirler. Ben Talât beyin bu hareketlerinin aleyhtarıyım.

Balkan muharebesinde Rumeli beş on gün içinde elden çıkmıştı. Kâmil paşa hükûmeti, Edirneyi de düşmana verecekti. Ben bu esnada Talât beye gittim, Edirneyi, memleketi kurtarmak için hükûmetin iskat edilmesi lâzım geldiğini söyledim. Fakat Talât, iki tarafa gelir bir münafık (*) olduğundan, bu işe girişmek istemedi. Onun üzerine ben, Ömer Naci, Hakkı, Mustafa Necip (Babıâli baskınında vurulan) Meserret otelinde, 13 ve 14 numaralı odalarda içtima ettik.

Yakup Cemil beyi istintak eden divanı harp tahkik heyeti âzasından müstantik Vehbi bey

Bu içtimada Babıâliyi basarak Kâmil paşa hükûmetini iskata karar verdik. (**) Sonra da bazı arkadaşlarımıza iltihak ettiler. Ve nitekim aradan uzun müddet geçmeden Babıâliye hücum ederek hükûmeti devirdik. Neticede Edirne üzerine hareket yapıldı ve Edirne de istirdat olundu. O zaman Talât geldi, beni alnımdan öptü ve: «Vatanı sen kurtardın!» dedi.

Şimdi ben memleketimin bugünkü vaziyetini, Balkan harbi zamanındaki vaziyetten daha hafif görmüyorum. O halde vaktile nasıl Babıâliyi basarak memleketi kurtarmağa muvaffak olmuş isek, şimdi de bir sulhu münferit yaparak vatanı felâketten muhafaza temek mümkündür. Binaenaleyh ben sulhu münferit yapmak için çalışmağa başlamıştım. (Meserret) te de onun için arkadaşlarla toplandık; fakat olmadı!..

Yakup Cemil beyin «sulhu münferit» teşebbüsüne girişmek üzere verdiği bu uzun esbabı mucibeli ve mukaddemeli cevabından sonra müstantik Vehbi bey, maznunun cürmünü tesbit etmek üzere bir sual daha sormağı münasip gördü. Vehbi beyin bu suali, ayni zamanda sözün mantıkî seyrini takip ediyordu..

Yakup Cemil, herşeyi açıkça söylediği halde...

Vehbi bey, zabıt kâtibine şu suali yazdırdı:

— Pekâlâ bu sulhu nasıl yapacaktın? Bunun için ne düşünüyordun?

(Devamı var)

(*) Yakup Cemil bey, istintak edilirken Talât beyden her bahsedişinde daima «iki yüzlü» ve «iki tarafa gelir münafık» kelimelerini kullanmıştı.

(**) Filhakika Kâmil paşa hükûmetini iskat etmek için «İttihat ve Terakki» erkânının Vefada Emin Beşe beyin evindeki içtimaından evvel Yakup Cemil beyle arkadaşları (Meserret) otelinde böyle bir içtima yapmışlardı.

Tanzifat için

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ümit olunur ki; Naci beyin avdetinden sonra tanzifat için sarfedilen milyonların telâfisi çareleri bulunacaktır. Avrupada bir çok şehirlerde üniversitelerde «mahallî idare bilgileri» diye ayrıca bir ders vardır. Bu dersin bizde de gösterilmesi için dahiliye vekâleti maarif vekâleti ile müzakereye girişmiştir. Şimdiki halde tetkikat yapılmaktadır. Belki de birer kurs açılacak ve bütün belediye ve alâkadar memurlar bu kurslara devam ettirilecektir. *A. Cemaleddin*

Sovyetler ticaret itilâfı

Ankara 27 — Rusya ile memleketimiz arasında ticaret itilâfı bir temmuzdan itibaren bir buçuk sene temdit edilmiştir.

BORSA

İstanbul 28 haziran 1934

(Akşam kapanış fiatleri)

Esham ve Tahvilât

İst. dahili	93,—	İş B. Hamiline	9,05
Kuponsuz 1933		» Müessis	98
istikrazı	93,75	T. C. Merkez	
Ünitürk I	28,65	Bankasi	57,—
» II	27,90	Anadolu hisse	27,50
» III	27,90	Telefon	11,90
Mümessil I	56,20	Terkos	19,40
» II	47,30	Çimento	11,40
» III	,—	İttihat değir.	16,—
İş Bankası	9,05	Şark »	1,25

Para (Çek fiatleri)

Paris	12,06	Sofya	66,35
Londra	635,25	Prağ	19,16,50
Nev York	79,59,12	Berlin	2,02,10
Milano	9,30,70	Madrit	5,81
Atina	88,41,25	Belgrat	34,83,50
Cenevre	2,44,65	Zloti	4,21,50
Brüksel	3,40,46	Pengo	4,06,75
Amsterdam	1,16,61	Bükreş	79,46,25
		Moskova	10,89,75

Brezilya maslahatgüzarı

Dr. Pedro d'Almaida

Brezilya hükûmetinin Türkiye maslahatgüzarlığına Dr. Pedro d'Almaida cenapları tayin edilmiştir. Mumaileyh, Brezilyanın mümtaz siyasî ricalindendir. Yeni maslâhatgüzar, Türkiyeye ve Türk milletine karşı derin sevgisile tanınmış bir zattır.

Dr. Pedro d'Almaida Brezilyada bulunduğu sırada orada yaşıyan bir çok vatandaşların haklarını hararetle müdafaa etmiştir. Yeni maslâhatgüzar gazetecilik ailesine mensuptur. Mumaileyh Brezilya Assosyete Pres ajansının muhabiridir. Son memuriyeti Brezilya hükûmetinin Lizbon sefareti kâtipliği idi.

Türkiyenin tanınmış bir dostu olan yeni maslâhatgüzar cenaplarının iki memleketin siyasî ve iktisadî münasebetlerinin daha ziyade inkişaf etmesine çalışacağı şüphesizdir.

Diyarıbekir mektupları

İpekçilik, günden güne terakki ve inkişaf ediyor

Bu sene Diyarıbekirde desenleri güzel ve sağlam 13,973 metre ipekli dokundu

Diyarıbekirde tohumculuk vesikası tevzi merasiminde hazır bulunanlar (1 Yedinci kolordu kumandanı Kenan paşa, 2 umumî müfettiş Hilmi, 3 Diyarıbekir valisi Faiz, 4 Siirt valisi Sakıp B.ler)

Diyarıbekir 19 (Hususî) — Diyarıbekir ipekçiliğe en elverişli olan yerlerimizden biridir. Diyarıbekirde böcekçilik mektebi açıldığı gündenberi bir çok talebe yetiştirmiştir. Bu sene mektepten çıkanlar arasında iki hanım da vardır. Şehadetname tevzii merasimi, pek parlak olmuştur.

Diyarıbekir ipek böcekçiliği mektebinde tohumculuk vesikası alan umumî müfettişlik istihbarat müdür muavini İzzet beyle mektep müdürü İbrahim Tevfik B.

Merasimde birinci umumî müfettiş Hilmi, vali Faiz, burada bulunan Siirt valisi Sakıp beyler ile kumandan paşa ve bir çok memurlar ailelerile birlikte hazır bulunmuşlardır. Umumî müfettiş, bu seneki mezunlara muvaffakıyet temenni ederek şehadetnamelerini ellerine vermiştir. Şehadetnamelerin tevziinden sonra böcekçilik mektebi gezilmiş, müdür İbrahim beyin verdiği izahat, büyük bir alâka ile dinlenmiştir. İbrahim bey çok çalışkan ve vazifesini sever bir zattır. Müdürün bu iki meziyeti, mektepte görülen intizam, mükemmeliyet ve temizlikten derhal göze çarpmaktadır.

Diyarıbekirde ipekli kumaş imalâtı, günden güne artmaktadır. Bu sene şehrimizde 13,973 metre ipekli kumaş dokunmuş ve bu kumaşlardan burada sarfolunanlardan başka İstanbul, Elâziz ve diğer vilâyetlere 11,396 metre ipekli gönderilmiştir. Bundan başka 4,000 kilo çekilmiş ipek istihsal edilmiş, ve bunun 5000 kilosu Bursaya gönderilmiştir. Buradaki tohumculuk mektebi faaliyete gelince, bir kutu 25 gram tohumdan 78 kilo koza alınmıştır. Diyarıbekirde ipek böceği tohumu tevziatına son üç sene zarfında büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Ezcümle Diyarıbekir şehri içinde 1931 senesine kadar 700 kutuyu geçmemiş iken, bu sene 1740 kutuyu bulmuştur.

Diyarıbekirin mühim böcekçilik merkezlerinden biri de Kalp kazasıdır. Yukarıda zikrettiğimiz rakamlara, Kalp kazası istihsalâtı dahil değildir.

Kalpte 930 senesine kadar senede 800 kutu kadar tohum sarfedilirken bu seneki sarfiyat 1300 kutudan fazladır.

Diyarıbekir ipeklileri biraz sert olmakla beraber desen ve metanetleri itibarile büyük bir rağbet görmektedir. İpekliler el tezgâhlarında yapılmaktadır. Bu el tezgâhları, ileride elektrikle müteharrik birer fabrika haline getirildiği takdirde imalâtın ve rağbetin de o nisbette artacağı tabiîdir.

Diyarıbekir ipek böcekçiliği mektebi mezunları ile müdürü ve hocaları

GÜNÜN HABERLERİ

Türk - Yunan ticaret ofisleri

Heyeti vekile hazırlanan talimatnameyi tasdik etti

Türkiye - Yunanistan arasındaki ticaret muahedesi mucibince biri İstanbulda, diğeri Atinada olmak üzere Türk - Yunan ticaret ofisleri teşkil edilecekti. Aldığımız malûmata göre heyeti vekile Türk - Yunan ofisi teşkilâtına ait hazırlanan talimatnameyi tastik etmiştir. Talimatname, İktisat vekâleti tarafından alâkadar müesseselere bildirilmiştir.

Verilen malûmata göre, ticaret odası, Türk - Yunan ofisinin teşkilâtına başlıyacaktır. Ofis heyeti, İstanbul, İzmir ticaret odalarından birer murahhas Yunan sefaretinden gönderilecek bir delegeden ibaret olacaktır.

Han, apartıman kapıcıları

Mevcut han, pansiyon, apartıman, otel ve emsali yerlerde çalışan kapıcıların hüviyetleri evvelce zabıta tarafından tesbit edilerek bunlar arasında bulunan sabıkalı eşhas işlerinden çıkarılmışlardı. Bu defa gene han, apartıman ve sairede çalışanların hüviyetlerinin tahkikine başlanmıştır. Sabıkalı olanlar varsa işlerine nihayet verilecektir.

Yarış atları

Nesil sicillerinin dikkatli tutulması emredildi

Ziraat vekâletinden vilâyetlere gönderilen bir tamimde; yarış ve ıslah encümeni koşularında ırk tasnifine büyük bir ehemmiyet verilmesi ve bilhassa saf kan Arap atlarına mahsus yarışların günden güne ehemmiyet kesbetmekte olduğu bildirilmiştir.

Bu gibi hayvan sahipleri tarafından tevessül edilmesi muhtemel olan herhangi bir hileye mani olmak üzere nesiller hakkında tutulan sicillere dikkat edilmesi ilâve edilmiştir. Bu sahada yapılacak yanlışlıklar, ingiliz kanı olan bazı hayvanların saf kan arap olarak nesil sicilline kayıtları takdirinde bu hayvanların koşularda Arap atlarını daima vuracakları bildirilmektedir.

Ceneral Debeneyin Lehistan seyahati

Varşova 28 (A.A.) — Ceneral Debeney, refakatinde müteaddit yüksek rütbeli leh ve fransız zabitleri olduğu halde, Harkovi'ye hareket etmiştir. Orada bir gün kalacaktır.

Bir Hollanda filosu leh limanını ziyaret edecek

Varşova 28 (A.A.) — Hollandanın Veatson torpitosile K. 17 denizaltı gemisi bir dostluk ziyareti yapmak üzere Gaynia limanına gelmişlerdir.

Almanyada bozguncular

Propaganda nazirile M. Goeringin yeni nutukları

Berlin 28 (A.A.) — M. Goebbels,Kielde irat ettiği bir nutukta bozgunculara yeniden hücum etmiş, Alman haricî siyasetinden bahsederken, milletlerin dövüşmekten bıkmış olduğunu ve biraz akli selim ile hareket edildiği takdirde Avrupada sulhün hükümran olabileceğini söylemiş ve demiştir ki:

«— Bazı kimseler, sadece şahsî menfaatlerden dolayı sulhe mâni oluyorlar. Eğer milletler, ne istediğimizi hakikaten bilseler, Avrupa 24 saatte sulhe kavuşmuş olurdu.»

Diğer taraftan M. Goering, Kolonyada demiştir ki:

«— Gençliğin terbiyesi, her şeyden evvel devlete aittir. Millî sosyalizm hiç bir vakit bu prensipten vaz geçecek değildir. Hitlere olan imanımızı, kim baltalamağa kalkışacak olursa, vatana hiyanet etmiş gibi telâkki edilmeli ve cemiyetten kovulmalıdır.

Nihayet, fırkanın nazariyatçısı olan M. Rosemberg, Alman gençliğini, siyasî ve fikrî cepheden «temelleri sarsılmış, modası geçmiş bir dünya» ile mücadeleye davet etmiştir.

Ispanya kabinesi

Meclisten fevkalâde salâhiyet verilmesini istedi

Madrit 28 (A.A.) — Merkezi hükûmetle Katalonya ekseriyeti arasındaki ihtilâfı halledebilmek maksadile hükûmete emirnameler çıkarılabilmesi için fevkalâde salâhiyet verilmesine dair meclise bir kanun lâyihası verilmiştir.

Madrit 28 (A.A.) — Sağ fırkalar, hükûmete fevkalâde salâhiyetler verilmesine dair kanun lâyihasından memnun olmamışlardır. Bu fırkalar, Katalonya ile anlaşmak için hükûmetin fazla bir temayül gösterdiği telâkkisindedirler.

Mebusan meclisinde maarif bütçesi müzakere edilirken, hararetli münakaşalar olmuşutr. Umumî kanaat şudur ki, münakaşaları her ne pahasına olursa olsun bitirmek lâzımdır, Çünkü, bütçenin 30 haziradan evvel kabulü icap etmektedir.

Yarın yapılacak fevkalâde salâhiyetler kanununun müzakeresi, Samper kabinesinin istikbalini tayin edecektir.

Türk - Yugoslav tebaalarının metalibatı hakkında anlaşma

Belgrat 27 (A.A.) — Mebusan meclisi, Türk ve Yugoslav tebaalarının mütekabil metalibatının sureti tesviyesine dair olan Türk - Yugoslav itilâfnamesini alkışlarla kabul etmiştir.

GÜNÜN MESELELERİ

Türk - Sovyet iktisadî münasebat

Sovyet Rusyanın Türkiyeye olan ithalâtı azalmaktadır. 932 senesinin dokuz aylık istatistiklerine göre, Sovyetlerden bize 4 milyon 526 bin liralık ithalât olmuştu. 933 senesinin dokuz ayında ithalât 2 milyon 712 bin liraya kadar inmiştir.

Bir iki sene evvel, Sovyetler bize daha ziyade ithalât yapardı. Sovyet ithalât eşyasının başında şeker, çimento, petrol ve benzin, pamuklu mensucat bulunmaktaydı.

İki senedenberi Sovyetlerin Türkiyeye olan şeker ithalâtı eski mevkiini kaybetmiştir. Bir kaç sene evvel Sovyetler, Türkiyeye gelen şekerlerin üçte birini veriyorlardı. Bir zamanlar Sovyet toz şekeri Çekoslovakya, Belçika şekerlerine Türkiye piyasasında rekabet etmekle şöhret almıştı. Şimdi yalnız Kars ve civar vilâyetlere senede bir kaç yüz vagon şeker göndermekle iktifa ediyorlar. Sovyetlerin çimento ithalâtı da azalmıştır.

Şeker ve çimento ithalâtının azalışını, yalnız Türkiye - Sovyet ticaretinde aramak doğru değildir. Her iki madde ithalâtının azalmasındaki sebepler umumîdir. Yani Türkiyede şeker ve çimento sanayiinin inkişafından ileri gelmektedir. Bu vaziyet karşısında Sovyetlerin Türkiyeye sattığı başlıca mallar, petrol ve benzin ve pamuklu mensucattır.

Türkiye - Sovyet memleketleri arasındaki ticaret muahedesi mucibince, alış verişler ticarî bir müvazeneye tâbidir. Bu itibarla Sovyetler sattıkları mal kadar, piyasadan mal almak vaziyetindirler. Nitekim aramızdaki ticarî münasebetlerde bu müvazeneye dikkat edilmektedir.

Türkiye - Sovyet memleketleri arasındaki iktisadî münasebetleri yalnız ithalât ve ihracat işleri üzerinde tetkik etmek doğru değildir. Türkiye - Sovyet memleketleri arasında ticarî münasebetler azalırken, sanayi sahasında teşriki mesai başlamıştır. Bu son münasebet azalan ticarî münasebetlerin yanıbaşında daha ehemmiyetli bir yer işgal etmektedir.

Fransada işsizlikle mücadele

Paris 28 (A.A.) — Kabine cuma günü toplanacak ve işsizliğe karşı mücadele için yapılacak büyük nafia işleri hakkında tetkikatta bulunacaktır. Bu mesele hakkında ve bilhassa devletin bu hususa iştiraki meselesinde muhtelif nezaretler arasında ihtilâf vardır. Beklenilmiyen bir takım manialar zuhur etmediği takdirde ilk işe 15 eylûl 1934 tarihinde başlanacaktır.

Amerikada bir bomba fabrikasında infilâk

Olymia 28 (A.A.) — Vaşington hükûmeti dahilinde bir bomba fabrikasında vukua gelen infilâk neticesinde on bir kişi ölmüş ve bir çok insan yaralanmıştır. Yaralananlardan beşi hastaneye kaldırılmıştır. Hasar mühimdir.

Ingiliz işçi fırkası

Londra 28 (A.A.) — İşçi fırkası icra komitesi, fırka kâtibi M. Hendersonun istifasından çıkan vaziyet ile meşgul olmuştur.

Mektubunda, M. Henderson, fırka idare heyetinde kalarak muhasebecilik vazifesini muhafaza etmek arzusunda olduğunu söylemiştir.

CİHAN IKTISADIYATI

Alman moratoryomunun iktisadî harbe sebep olmasından korkuluyor-son fiatler

Almanya hükûmetinin markı sukuttan kurtarmak için haricî borçlarına ait döviz tediyatını altı ay müddetle tehir etmesi İngiltere hükûmetini zecrî tedbirler almağa sevketmiştir. İngiliz parlâmentosundan geçen bir kanunla İngiltere hükûmeti borçlarını tediye etmiyen memleketlerin emtiasını clearing usulüne tâbi tutarak fazlasını borçlara mahsup etmek salâhiyetini almıştır. Bunun için Almanya hükûmetine uzlaşmak için 1 temmuza kadar mühlet vermiştir.

Fakat Almanya hükûmeti Alman emtiasına karşı gösterilecek her türlü takyidata mukabele edeceğini bildirmiştir. Bu tehditler iki büyük memleket arasında iktisadî harbin başlıyacağına delâlet etmektedir. Almanya ile İngiliz imparatorluğu arasında mübadele edilen eşyanın bedelleri elli milyon İngiliz lirasından fazla olduğuna göre iktisadî harp her iki memleketin iktisadiyatını sarsacak ve yüz binlerce insanı yeniden açıkta bırakacaktır.

Diğer hükûmetler Almanyaya karşı katî vaziyet almak için İngilterenin ne yapacağını bekliyorlar. İktisadî harp cihan buhranının felâketlerini bir kat daha artıracağından her tarafta derin endişeler gösteriliyor. İngiltere hükûmeti İngiliz tebaasının elinde mevcut Alman eshamını tesbit ettirmiştir. Tescil olunan eshamın fiatleri yükseldiği halde diğerlerin ki bir kat daha düşmüştür.

Beynelmilel yün konferansı

Beynelmilel onuncu yün konferansı Romada toplandı. Konferansa dünyanın en büyük yün müstahsili teşkilât iştirak etmiştir. Burada cihan iktisadiyatı ile alâkadar çok mühim meseleler görüşülüyor ve şümullü kararlar verileceği bekleniyor. Alman murahhası bir çok piyasaların kapanmasından dolayı muhtelif hükûmetlerin yün ithalâtını ellerine alarak tanzim etmeğe neden mecbur kaldıklarını izah edecektir. İtalya hükûmeti, yün müstahsili memleketlerin İtalyadan fazla almalarını temin için yün ithalâtını kendi kontrolü altına alacağını konferansa bildirecektir.

Japonyanın mensucat sanayiindeki rekabeti de konferansta mevzuu bahsedilmiştir. Konferansın küşadında irat olunan nutukların cümlesinde cihan ticaretinde serbestî temin edilmesi ve iktisadî sahada beynelmilel teşriki mesaide tabiî ahvalin bir an evvel avdet eylemesi müteahhiden temenni edilmiştir.

Müttehiden kabul edilen ilk karar suretinde Japonyanın rekabeti iktisadî ve içtimaî bir mesele olduğu kaydedildikten sonra muhtelif memleketlerin sanayiini ve hayatî seviyesini muhafaza için lâzım gelen tedabiri tavsiye için hususî bir komitenin teşkili tavsiye edilmiştir.

Buğday ve pamuktan sonra en mühim ham madde yün olduğundan Roma konferansının müzakereleri ehemmiyetle takip olunuyor.

Mısır eshamı

Mısır eshamındaki altın kaydı yüzünden altınla tediyesinde ısrar edilmesi Mısır hükûmetile alacaklı devletler arasında ihtilâf çıkmasına sebep olmuştu. İngiltere, altınla tediyesi meşrut olduğuna dair esham üzerindeki kayda rağmen kâğıt sterlin ile tediyatı kabul etmiş ise de Fransa altın frankla tediyesinde ısrar etmiştir.

Meselenin halli için Pariste İngiltere, Mısır, Fransa ve İtalya hükûmetleri murahhasları bir konferans aktetmiştir. Lâkin konferansta bir netice elde edilmediğinden içtimalar sonbahara tehir edilmiştir.

Kalay piyasası

Kalay piyasasının vaziyeti iyileşmiştir. Cihan stokları azaldığından müstahsil memleketlerin ihraç hisseleri o nisbette artırılmıştır. Eğer istihlâk artmakta devam ederse istihsal üzerine mevzu tahdit ve kayıtların cümlesi ilga edilerek istihsal müesseseleri bütün kabiliyetleri ile istihsale başlıyacaklardır.

Bulgar yünleri

Bulgaristanın hariçten yün ve yün iplik ve mensucat ithali seneden seneye artırıyor. 1923 te 36,000 kilogram ithalât yaptığı halde 1932 de 666,000 kilo ithalât yapmış ve on sene içinde harice yün için 4,420 milyon leva para vermiştir. Hariçten gelen yünler iyi cinsten ve ince olduğundan Bulgaristan hükûmeti yerli koyunları ıslah etmek suretile ithalâtı azaltmağa çalışıyor.

Kazanlıkta yerli Bulgar koyunu ile Macar Merinosu birleştirilerek yeni bir cins koyun yetiştirilmiştir. Yeni cins koyunların yünleri ince olduktan başka hasılatı fazladır. Yerli bir Bulgar koyunundan 1,3 kilo yün alındığı halde yeni cins koyundan 3,3 ve hattâ 4,3 kilo yün alınmaktadır.

Yunan ihracatı

Yunan hükûmeti ihracatı teşvik için mühim tedbirler almıştır. Yunan millî bankası meyva ihracatına ait döviz alım ve satımının fiatlerini indirmiştir. Kâğıt ve kutu ve emsali ambalaj eşyasının gümrük resmi ilga edilmiştir. Taze meyvaların tahmilini tesri için Pire limanında her saatte çalışacak amele takımları tertip edilmiştir.

Irak ve afyon

Afyon ve emsali mevadın istihsalini tahdit ve ticaretini mürakabeye dair 1931 senesinde hazırlanan beynelmilel mukaveleye Irak hükûmeti dahi dahil olmuştur.

Son fiatler

Amerika mesai istatistik bürosu tarafından 784 mühim maddenin toptan fiatleri hakkında neşrolunan haftalık malûmattan anlaşıldığına göre umumî eşya fiatleri geçen sene haziranına nazaran (64,5) ten (74,6) ye tereffü etmiş ve çiflik mahsulâtı dahi (52,8) den (63,7) ye çıkmıştır.

İngilterede son eşya fiatleri: Buğday yüz libresi 4,7¾ pens pamuk Amerikan libresi 6,65 pens, yün libresi mutavassıt 31 pens ve bakır tonu 32 sterlindir.

Kuyudan bir ceset çıkarıldı

Bandırmaya bir saat mesafede Eski çeşme mevkiinde kuyu içinde bir ceset görülmüş ve tahkikat neticesinde cesedin Kula İbrahim oğlu Hasan efendinin yanında çobanlık yapan Balyanın Kocapınar köyünden boşnak Akife ait olduğu ve sara nöbeti esnasında kuyuya düşüp öldüğü anlaşılmıştır.

Hergün bir ata sözü;

Zehirden şifa...

... (Lâstikten) vefa gelmez!

NELER OLUYOR?

Genç keçi delikanlı olamadı!

Medeniyet bu kadar terakki ettiği halde hâlâ ötede beride sihir ve büyüye inananlar vardır. Bilhassa İngiltere ve Almanyada bu garip itikat sahipleri epeyce mühim bir yekûn tutar.

Bunu nazarı dikkate alan Londradaki pisikoloji araştırma cemiyeti bir tecrübe icrasına karar vermiş ve bu tecrübe Almanyada yapılmıştır.

Almanyada Bracken şehrinde garip bir itikat vardır. Bu itikada göre saf, genç ve bakir bir kız mehtaplı bir gecede muayyen müddet, muayyen şartlara riayet ederek hareket ederse bir erkek keçi genç ve güzel bir delikanlı haline girer ve bu kızla evlenirmiş!...

Pisikoloji cemiyeti bunun ne derece doğru olduğunu anlamak için tecrübe yapmıştır. Cemiyet âzasından dört zat ve İngiliz kibar ailelerine mensup genç bir kız Almanyaya geçmişler, mehtaplı bir pazar gecesi şehir civarında muayyen yerde toplanmışlardır.

Burada büyü için söylenmesi lâzım gelen sözler söylenmiş ve genç kız yanında getirdiği beyaz bir keçi ile ortaya gelmiştir. Keçinin sırtı yarasa kanı, kilise çanı kazıntısı, pas ve baldan mürekkep bir merhemle oğulduktan sonra üzerine beyaz bir örtü örtülmüş, başına yavaş yavaş kırmızı şarap akıtılmış «münkirler defolsun!» diye bağırılmıştır.

Bundan sonra merasime riyaset eden zat, nakavut olmuş bir boksörün başında olduğu gibi ona kadar saymıştır.

Böylece oğlak, genç bir delikanlı haline tahavvül etmiş olacaktı. Belki de yeni bir Valentino meydana çıkacaktı!...

Genç bakire kız, yavaşça örtüyü kaldırdı. Altından Rudolf Valentinoyu gölgede bırakacak bir delikanlı yerine, gene hep o zavallı oğlak meydana çıktı!..

Bu tecrübe büyü itikadının manasızlığını meydana çıkarmış, ilim bir zafer kazanmıştır.

Bandırmada bir idam kararı

Bandırma 26 (Hususî) — Bandırmanın Çini köyünde ehemmiyetsiz bir meseleden dolayı kardeşini ve eşraftan dört kişiyi yaralayıp öldüren katilin muhakemesi bir celsede bitmiştir. Katilin annesi, biraderi, ölen biraderinin ailesi de dahil olmak üzere yirmiye yakın şahit aleyhinde şehadette bulunmuştur.

Neticede katilin idamına karar verilmiştir. Bu sürat ve bu adalet muhitimizde pek iyi bir şekilde karşılanmıştır.

Sinopta yazılan gizli nüfus

Sinop 27 (A.A.) — Gizli nüfus kayıt muamelesi devam etmektedir. Şimdiye kadar tesbit edilen miktar mülhakatla beraber 42.073 nüfusu bulmuştur.

İlk mektepler talebesine müjde

Tarih derslerinizi kolayca ve herkesten daha iyi öğrenmek için alacağınız kitap:

Yardımcı Tarih Hulâsası

124 sahife - yalnız 10 kuruş

Posta ücreti 8 kuruş

Satış merkezi:

AKŞAM KITAPHANESİ

121, Ankara caddesi

Memleket haberleri

Yemyeşil kasaba: Hacı Bektaş

Hacı Bektaşın iyi suyu, sağlam havası pek nadir bulunur

Hacıbektaş (Hususî) — Yedi sekiz yüz senelik bir tarihe sahife olan Hacıbektaş ismini işitmiyenler zannedersem yok denecek kadar azdır.

Kırşehire kırk kilometre mesafede bulunan ayni zamanda Kırşehrin şirin bir nahiyesi olan bu ufak Türk yurdunu bu yazımla gezetenizin okurlarına tanıtmak isterim.

Kırşehirden Kayseriye geçen yolcular gözlerini doğuya çevirdikleri zaman uzak ufuklarda Aka Gündüz beyin dediği gibi, beyaz bir kâgir üzerine serpilmiş yeşil mürekkep lekesi gibi yeşillikler görür: İşte bu yeşillikler Hacıbektaş ve bağlarıdır. Yolunuz ilerleyip yaklaştıkça bu şirin kasaba güzelleşir adeta yeşil bir ağaç üzerine konmuş beyaz bir kelebeği andırır.

Nahiye beş yüz ev ve üç bin nüfustan ibarettir. Hava ve suyunun emsali yoktur. Topayın bağları denilen çifliğin güzelliğine Ankara ve Kırşehirden gelen memurlar da hayrette kalmaktadır. Aradaki mesafenin uzaklığına yolların bozukluğuna rağmen her cuma Kırşehir ve etraf kazalardan pek çok kimseler akın etmektedir.

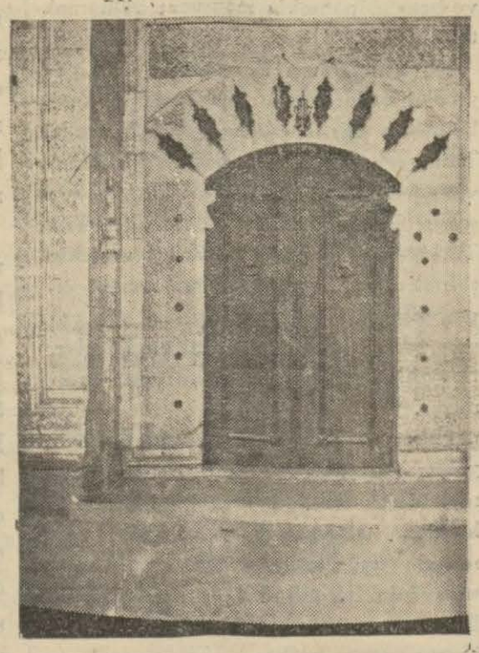

Hacı Bektaşta Hacı Bektaşı velinin türbesinin kapısı

Merkez nahiyesinin suyunun iyiliği nisbetinde çeşmeleri de boldur. Yalnız kasaba dahilinde on beş tane su içilir çeşme vardır.

Dinç, çalışkan, sağlam yeniliğe çok meyyal halkın ekserisi çiftçi, geri kalanı taşçı, duvarcı ve ameledir. Taşçı deyince hatırınıza taş yontan ustalar gelmesin. Hacıbektaşta bir nevi yeşil ve havayi renkte mermer çıkar ki halk bundan yazı takımı, masa, su kadehi, çiçek vazoları, tas gibi şeyler yaparlar.

Bugün iptidaî bir şekilde yapılan bu yerli işler Türkiyenin pek çok şehirlerinde büyük adamlarımızın zarif ev eşyaları arasında kullanılmaktadırlar.

Nahiyede beş sınıflı beş muallimli bir ilk mektep vardır.

Çalışkan bir belediye reisimiz vardır.

Kırşehir - Hacıbektaş posta yolu ağzında büyük bir dereye taş ve kerestesini halk kendi temin ettikten sonra 1200 lira sarfile bir köprü yaptıracaktır. Nahiyenin ortasında büyük bir cadde açılmak üzeredir. Kasabanın tam ortasında etrafı bahçelerle süslü dergâh zamanında elli bin lira sarfile yarıda bırakılmış büyük bir bina vardır. Bir kaç bin lira daha sarfedilecek olursa iyi bir hastane yahut iyi bir mektep olabilir.

Vaktinde yağan yağmurlar çiftçinin yüzünü güldürmüştür. Kasabanın en büyük derdi değirmensizliktir. Suyu az senelerde köylü sekiz saatlik yere kağnı öküzile giderek günlerce nöbet beklemektedir. İyi bir un fabrikası yirmi köyde halkı büyük bir sıkıntıdan kurtarmaya kâfi gelir.

Yol kesenler

Bir kaç haydut otomobil yolcularından on lira almışlar

Geçen pazar günü öğleden sonra Bergamadan hareket eden kamyon Izmire gelmek üzere bütün süratile Menemenin Ali ağa nahiyesi civarından geçerken birdenbire bir kaç haydut yol üzerinde peyda olarak kamyonu durdurmağa teşebbüs etmişlerdir.

Kamyonda bulunanlar bir hadise çıkmaması için kamyonu durdurmak üzere şoföre emir vermişlerdir. Bu sırada kamyon haydutların bulundukları yere yaklaşmış; bunlardan biri şoföre hitaben bağırmış:

— Paralarınızı atın!

Kamyon durmuş, yolcular aralarında para toplıyarak on lira kadar haydutların önlerine atmışlardır. Haydutlar bu paraları almışlar, yolculara dokunmadan şoföre hareket etmesini söylemişlerdir.

Jandarmamız bu adamları aramaktadır. Söylendiğine göre bunlar, yakın köylerden gelen bazı adamlardır. Kendilerinin bu işte ihtisasları olmadığı ve hatta korkak oldukları için kamyonun içinde ne olduğunu bile merak edip bakmamışlardır.

Bandırma - Gönen maçları

Gönen 24 (Hususî) — Cuma günü öğleden sonra başlanan Bandırma - Gönen lik maçlarında Bandırma 0 a karşı 3 le mağlûp olmuştur. Maç çok samimî cereyan etmiştir. Yalnız hava yağmurlu olduğu için iki taraf oyuncuları çok sıkıntı çekmişlerdir.

Ödemiş tayyareleri

Hamiyetli halk iki tayyare daha hediye edecek

Ödemiş 24 — Ödemişliler, "Ödemiş esnafları,, ve "Ödemiş köylüleri,, adını taşıyacak olan iki tayyarenin ordumuza hediye edilmesi için büyük bir varlıkla Tayyare cemiyetine daha ziyade yardıma başlamışlardır.

Kasaplar da dahil olduğu halde birçok ticarethaneler muhtelif suretlerle cemiyete teberrüatta bulunmaktadırlar. Merkez ve mülhakatta bütün devair ve müessesat müdür ve memurları Tayyare cemiyetine olan yardımlarını kat kat artırmışlardır.

Tayyarelerimizin ineceği meydanların toprak düzeltmesi için emir bekleniyor; yakında tesisata başlancaktır.

Birinci komiser Şükrü bey

Adana 20 (Hususî) — Adana polisinde az zamanda büyük faaliyetlerile nazarı dikkati celbeden ve vekâletin müteaddit takdirnamelerine mazhar olan birinci komiser ve kısmı adlî reisi Şükrü beye altı ay evvel işten el çektirilmişti.

Birkaç gün evvel dahiliye vekâletinin bir telgraf emrile Şükrü bey Izmir vilâyeti birinci komiserliğine tayin edilmiştir. Vekâletin ve emniyeti umumiyenin bu isabetli ve yerinde tayini karşısında Adana çok sevinmiştir.

Simav halıcılığı

Fiatlerin düşüklüğünden imalât çok azaldı

Simav (Hususî) — Size bu mektubumda Simav halıcılığından bahsedeceğim:

Halıcılıkla tanınmış kazalarda olduğu gibi burada da imalât münferittir ve evlerde yapılmaktadır. Kazamızda henüz bir fabrika vücuda getirilmemiştir. İki sene evveline kadar burada 600-750 kadar tezgâh mevcut idi. Bunlarda da asgarî 2000 amele çalışırmış.

Bu fazla imalât ve satış memlekete de o nisbette servet getirirmiş, fakat maatteessüf ki, bu faaliyet bugün çok azalmış ve iki sene evvel faal olan 750 tezgâhtan ancak 100 adedi kalabilmiştir. Buna da sebep, talep çok olmasına rağmen verilen fiatlerin çok düşük olması ve dolayısile arza imkân bırakmamasıdır.

Burada muhtelif kalitelerde halı çıkmaktadır, bilhassa Simav ismini taşıyan cinsler evvelce Londra, İsviçre ve Belçika pazarlarında şöhret bulmak derecesine kadar yükselmiştir.

İsparta halılarının şöhreti malûmdur. Fakat Simavda çıkan halıları da dokunmalarının inceliği dolayısile bunlardan uzak tutmamalı, bilâkis ecnebi memleketlerinde yer tutacak kadar güzel olmalarına binaen bu durgunluktan kurtarmak için çareler aramalıdır kanaatındayım.

Burdurda mektep imtihanları

Burdur 27 (A.A.) — Orta mektep imtihanları bitmiştir. Muvaffak olan talebe nisbeti yüzde kırk ikidir.

MUHABİR MEKT

Tirenin bu se mahsulü

Tire 20 (Hususî) — Bi kazamızın kış zeriyatı kural bebile geçen seneye nazaran de on beş nisbetinde azdır

Resmî alâkadar dairece ta kuk ettirildiğine göre zeriy miktarı ve tahmin edilen mahsu şudur:

	Zeriyat	Muhammen mahsul
Buğday	68,000	13,000
Arpa	88,000	14,500
Bakla	22,000	1,750
Çavdar	5,000	500
Yulaf	500	50
Nohut	800	130
Soğan	750	750
Burçak	3,000	250

Yaz zeriyatı, geçen seneye göre kısmen müsavi, kısmen yüzde kırk nisbetinde fazladır. Son yağan yağmurlar kuraklığı kaldırmış ve yaz mahsulü için çok istifadeli olmuştur. Zeriyat ve tahmin edilen mahsul şudur:

	Zeriyat	Muhammen mahsul
Tütün	11,500	1,500
Kendir	12,000	1,600
Mısır	1,500	300
Akdarı	3,000	750
Kumdarı	300	35
Böğrülce	1,000	150
Sisam	3,500	220
Bostan	45,000	4,000

Pamuk: Pamuk fiatleri evvelki sene birdenbire düştüğünden zarar gören zürra geçen sene pek az ekmişti, piyasaların istikrar bulmasile bu sene normal ekim vaziyetini bulmuş, geçen seneye nazaran yüzde kırk fazla ekilmiştir.

Tesbit edildiğine göre: 12 bin dönüm ekmiş, muhammen istihsalâtı 500 tondur.

Üzüm mahsulü: Havaların mevsimsiz kuraklığı ve dolu sebebile geçen seneye göre yüzde otuz noksan istihsal edilecektir. Tirede bağcılık gittikçe inkişaf ediyor. Hazırda (4500) dönüm siyah üzüm bağı mevcut, muhammen istihsalâtı 350 ton, çekirdeksiz üzüm 200 dönüm, muhammen istihsalâtı 40 ton, razaki 200 dönüm, muhammen istihsalâtı 20 tondur.

İncir mahsulü: Tire mıntakasında incircilik gittikçe inkişaf ediyor. Bu seneki incir vaziyeti çok iyidir. Havaların tesirile erkenden ilekler doğmuştur. Eğer deniz rüzgârı eser ve devam ederse incir mahsulü çok bereketli olacaktır. Poyraz eserse çok incir kemale gelmeden düşer ve mahsul tabiatile az alınır. Bu seneki tahmin edilen istihsalât mevcut elli bin dönüm incire göre 1200 tondur.

Zeytin mahsulü: Geçen sene verim senesi değildi. Bu sene verim senesi olması hasebile geçen seneye nazaran yüzde elli fazla istihsal edilecektir. Resmî kayıtlara göre muhammen istihsal 3500 ton zeytin tanesi ve bu taneye göre 750 ton zeytinyağı istihsal edilecektir. — *Ü. O.*

Falk Sabri

HAYVANLAR ALEMI

Büyük kıtada **280** sahife - **350** resim
4 renkli lâvha - **8** metin harici tablo

Bu meraklı, eğlenceli kitabı okudunuz mu?

Fiyeti: Heryerde **150** kuruştur.

Taşra için posta ücreti alınmaz.

Tevzi ve satış merkezi yalnız:

AKŞAM KITAPHANESİ

121, Ankara caddesi, İstanbul

Para yerine posta pulu da gönderebilirsiniz.

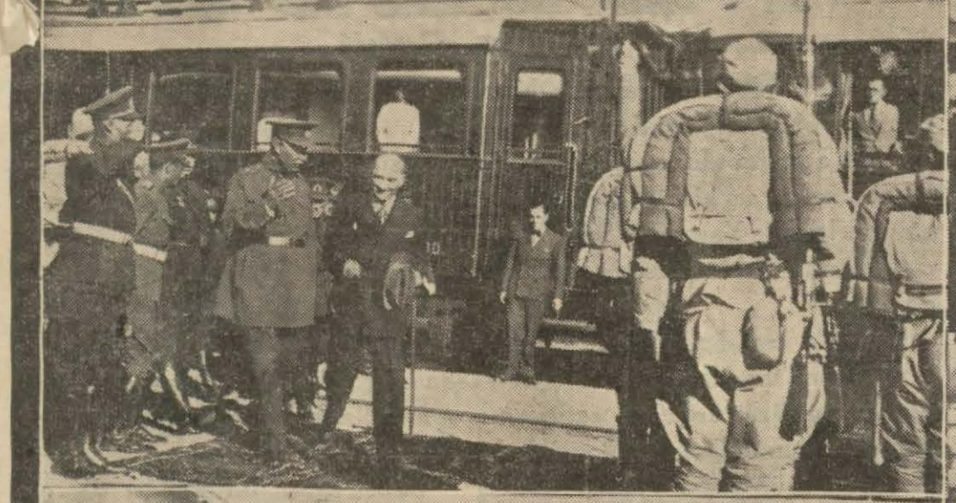

Şahinşah Hz. nin seyahatlerinden intibalar: Yukarıda muhterem misafirimiz ve Gazi Hz. nin Balıkesire muvasalatları ve kız orta mektep talebesi tarafından buket takdimi, aşağıda istasyon önünde otomobile binerlerken ve askeri teftiş, ortada vali konağından çıkarlarken

Ingilterede garip âdetler

Kralın önüne gecelik entari ile çıkmak hakkına malik olan bir lord!

İngilizler eski âdetlere, ananelere çok bağlıdırlar. Bunlardan bir kısmının manasız, hattâ gülünç şeyler olduğunu kendileri de bildikleri halde bir türlü bunları ortadan kaldırmağa cesaret edemezler.

Bu âdetler, ananeler yalnız halk arasında değil, yüksek sosyetelerde, hattâ sarayda bile vardır. Bunlardan bir kısmı hakikaten pek gariptir. Bir Fransız gazetesi bu garip âdetler hakkında şu malûmatı veriyor:

İngilterede sarayda verilen balolara, suvarelere iştirak etmek yalnız asilzadelere mahsus bir haktır. Buna mukabil asilzadelerin de saraya karşı ifasına mecbur oldukları bir takım vazifeler mevcuttur. Bunlardan bir kısmını yazıyoruz:

Lort Murray her ay başında sarayın kilercisine bir sepet meyva ile eski şarap dolu bir fıçı göndermeğe mecburdur. Bu âdet İskoçya kralı dördüncü Jan zamanından kalmadır. Dördüncü Jan bir gün gezerken acıkmış, kırda bu ailenin evinde hafif bir yemek yemiştir. Kral içtiği şarapları, meyvaları çok beğendiğinden kendisine her ay bir sepet meyva ve bir fıçı şarap göndermesine mukabil aileye asalet paycsi vermiştir. O zamandanberi bu âdet devam ediyor.

Dük Athol her sene kral ve kraliçeye beyaz gül ve kraliçenin nedimelerine dörder menekşe göndermeğe mecburdur. Bu, emlâk ve arazinin mukataa bedelidir.

Lort Clark kendi evinde kralın ailesine mensup bir zatın geldiğini haber vermek için daimî bir surette bir trampet bulundurmaktadır.

Lort Redklif her sene kral ailesine çok büyük bir hamur tatlısı, lort Derby de iki atmaca gönderir.

İngiliz asilzadelerinin bu garip mecburiyetlerine mukabil, ayni derecede garip bir takım imtiyazları da vardır.

İngiltere kralının Bokingham sarayı

Kingodale ailesinin reisi, başında şapka bulunduğu halde kral ile görüşmek salâhiyetini haizdir.

Lort Montagu haiz olduğu beratlara istinaden haber vermeden kralın huzuruna çıkabilir.

Wassingkam ailesinin imtiyazları ise, garabetin nümunesi addedilebilir. Bu ailenin, kralın eskimiş elbiselerini istemeğe ve giymeğe hakkı vardır. Bu ailenin reisi her sene kânunuevvelin ilk gününde bu imtiyazını yerine getirmek için kralın eskimiş elbiselerini değil, fakat mendillerinden birini istemektedir. Her sene kraldan alınan mendilin bedeli olmak üzere hayır cemiyetlerine (300) sterlin verilir.

En garip imtiyaz lort Hotmanındır. Bu lort istediği zaman kralın önüne gecelik entari ile çıkmak hakkına maliktir. Bu imtiyazın verilmesine sebep şudur: Asırlarca evvel krallardan biri ormanda gezerken yolunu kaybetmiş, gece olmuş, ortalık kararmıştır.

Kral saatlarca dolaştıktan sonra bir ışık görmüş ve yaklaşmıştır. Meğer burada bir orman memuru oturuyormuş. Kral kapıyı çalınca memur gecelik entarisile kapıyı açmıştır. Memur kralı tanımış ve giyinmek istemiştir. Fakat bina bir odadan ibaret olduğundan buna imkân olmamış, memur entarisi üzerine paltosunu alarak dışarıya çıkmış, krala yol göstermiştir. Kral memura asalet payesi ve önüne entari ile çıkabilmek hakkını vermiştir.

Epeyce zaman evvel bu ailenin varisi olan lort asîl olmıyan bir kızla sevişerek evlenmiştir. Kadın asîl olmadığı için sarayda verilen baloya yalnız lort davet edilmiştir. Lort buna kızmış ve saray teşrifatçılarına müracaatla: «Ya karımı da davet edersiniz, yahut ben de baloya gecelik entari ile gelirim!» demiştir.

Lordun bu kıyafetle gelmeğe hakkı olduğu anlaşılınca asîl olmıyan kadını davet ederek böyle garip bir manzaraya meydan verilmemiştir.

Napoli civarında yapılan hafriyat

Roma 27 (A.A.) — Herkülanomda yapılmakta olan hafriyat neticesinde gayet iyi muhafaza edilmiş bir ev ve avlusu meydana çıkmıştır. Bu evde Jüpiterin ufak bir heykeli, Yunanlılara ait tablolar bulunmuştur.

Ev dahilindeki mozayikler son derecede calibi dikkattir.

Izmir mektupları

Izmir sanatlar mektebinin yeni mezunları

İzmir (Hususî) — Cuma ovasının ilerisinde, körpe çam fidanlarile dolu bir yamacın dibindeyiz. Solumuzda bir dere var... Rüzgâr, Alman boğazı mevkiinden esiyor ve bu vadiyi de dolduruyor.

Burası, Şaşal suyunun bulunduğu yerdir. Bu suyun bulunması vali paşanın bir seyahatinde tesadüfün bahşettiği bir vesile ile mümkün olmuştur. Civar köylüler bu suya, sıtma suyu diyorlarmış. Tetkik ve tahlilinden anlaşılıyor ki, su, bütün evsafı ile Türkiyenin en iyi sularındandır. Bilhassa mide ve böbrekler üzerinde çok büyük tesiri vardır.

Yukarıda İzmir sanatlar mektebinin bu seneki mezunları, aşağıda mezunlar ve misafirler bir arada

Bu netice alındıktan sonra vali paşa, bütün imkân ve vasıtaları toplıyarak, sudan İzmir halkının, hattâ arzu eden bütün şehirlerimizin istifadesini temine çalışmıştır. Bunun için de evvelâ membalarda tesisat yapmıştır. Mahzenler, beton mahzenler, beton çeşmeler ve saire... Çeşmelerin bir kısmı, ayrıdır ve yalnız tevziata münhasırdır. Diğer bir çeşme daha vardır ki, burada su, bir aslan heykelinin ağzından akmaktadır. Bu heykel, kaideleri ve suyun aktığı mermer tesisat, kâmilen İzmirden götürülmüştür. Bunu takiben zemin düzeltilmiş ve ziyaretçiler için genişçe bir yer temin olunmuştur.

İzmir sanatlar mektebinin bu sene yetişen talebesi tarafından burada bir veda ziyafeti verilmiştir. Ziyafete vilâyet ve muhasebei hususiye erkânı ile gazeteciler de davet edilmişlerdir. Yeşil ağaçların gölgeliklerinde çok güzel saatler geçirilmiştir. Talebe ve mektep idaresi, misafirleri alâka ile ağırlamışlardır.

Bu sene sanatlar mektebinden yirmi genç yetişmiştir. On talebe ikmale kalmıştır. Yeni mezunlar Türkiyede bazı devlet fabrikalarında çalışmak üzere yakında İzmirden hareket edeceklerdir. Sanatlar mektebi, bugünkü şeklile çok verimli bir müessese olmuştur. İzmir vilâyeti umumî meclisi bu müessese için şimdiye kadar çok fedakârlıklar yapmıştır. Maamafih yakında mektebin iktisat vekâletine bağlanacağı söylenmektedir.

SPOR

Yunan Panatinaykos takımı önümüzdeki cuma Galatasaray ile oynıyacak

Geçende gelen Filistin takımı, futbol kuvveti itibarile seyircilerimiz üstünde iyi bir tesir bırakamadan, iki kere yenildikten sonra şehrimizden ayrılmıştı.

Bu sefer Galatasaraylılar vaziyeti ve ismi malûm olan bir takımı çağırdılar. Önümüzdeki cumaya ilk maçını yapacak olan bu takım Panatinaykos ismindeki Yunan teşekkülüdür. Şöhreti yerinde bir Yunan takımının memleketimizde yapacağı maçlar alâka ile takip edilir. Atletizmde bizden epey ileri gitmiş olan Balkan komşumuzun futbol kuvvetini aşağı yukarı göstermeğe yardım edecek bu gibi temaslar lâzımdır da... Bu itibarla Filistinden meçhul bir takımı davet etmekle futbol meraklılarını tatmin edememiş olan Galatasaraylılar bu sefer alâka uyandırabilecek Panatinaykos takımını çağırmakla ahalinin memnun olabileceği bir müsabakayı meydana çıkarmış oluyorlar.

Önümüzdeki cumaya göreceğimiz Panatinaykos takımı, bu sene Yunanistanda, iyi maçlar yapmış ve güzel neticeler elde etmiştir. Yunan futbolile bizim futbol arasında bundan üç sene evveline kadar müsavat var gibiydi. Umumî şekilde mukayese edildiği zaman, Türk futbolünün Yunan futbolüne daha faik olduğu noktaları da sayabiliyorduk. Fenerbahçenin 26 ıncı yıldönmünde buraya gelen Yunan atletlerinden işittiklerimize bakarsak; Yunan futbolü bu son iki sene içinde eskisine nazaran daha düşmüştür. Maamafih, bu hususta katî bir kanaatımız olamaz. Çünkü Yunan futbolünün iniş ve çıkışlarını takip edebilecek sık temaslar yapamadık. Bu yüzden Yunan atletlerinin kendi futbolleri hakkındaki hükümlerini Türk - Yunan futbolünün mukayesesi şeklinde alamayız. Bu olsa olsa eski Yunan futbolünün yenisi ile ölçülmesinden ibarettir.

Buraya gelecek Panatinaykos takımının, sene içinde yaptığı ecnebi temaslarda elde ettiği neticeler ve Yunanistan klüpleri arasındaki mevkii dolayısile, bizim birinci sınıf takımlarımız derecesinde, belki onlardan biraz daha iyi olduğunu zannediyoruz.

Nazarî kıymetleri biribirine yakın olan Yunan takımile Galatasarayın iyi bir oyun çıkarmaları pek muhtemeldir. Bu itibarla cumaya güzel bir futbol seyredeceğimizi tahmin ediyoruz.

Balıkesirliler Galatasarayı bekliyorlar

Balıkesir Ziraat bankası memurlarından Şevki Adni beyden bir mektup aldık. Mektubun gazetemizde aynen neşrinden sonra aslının Galatasaraya gönderilmesi rica ediliyor.

Galatasaraya gönderdiğimiz teklif mektubunu aşağıya naklediyoruz:

Efendim,

Galatasaraylılar şehrimizden ayrılırlarken intikam maçı için muhakkak tekrar geleceklerini söylemişlerdi.

İkinci daveti Himayeietfal cemiyeti namına yapmak arzu ediyoruz. Cemiyetin teklifi de şu merkezdedir:

İstanbul - Bandırma seyahati, yaz olmak dolayısile ve cemiyetin gözetilmesi ricasile, güverte...

Balıkesir - Bandırma yolu için de Bandırmada Galatasaraylıları karşılıyacak bir memur refakatinde otobüsle seyahat.

İaşe, ebate masrafı cemiyete ait olmak.

Kafile adedinin 14 futbolcu ve bir idareciden müteşekkil bulunması.

Bu şerait dahilinde gelip gelemiyeceklerinin, ve geleceklerse hangi tarihte gelebileceklerinin işar buyurulması...

Galatasaray - Beşiktaş maçı

Bugün Galatasaray - Beşiktaş takımları İstanbul şildi için Taksim stadyomunda karşılaşacaklardır.

Maç, Eyüp - Süleymaniye takımlarının terfi müsabakasından sonra saat 17 de başlıyacaktır.

Fenerbahçeli Hayri Celâl beyin cezası kaldırıldı

Fenerbahçe ikinci reisi Hayri Celâl bey hakkında klübünün umumî kâtipliğini yaptığı sıralarda çıkan bir meseleden dolayı boykot cezası verilmiştir.

Son günlerde içtima eden idman cemiyetleri merkezi bu çalışkan idareciye verilen cezanın yerinde olmadığını görerek boykot cezasını kaldırmıştır. Bu münasebetle iki tarafı da tebrik ederiz.

Balkanların şampiyon takımları

Balkan milletlerinin şampiyon takımları arasında bir turnuva tertip etmek istiyen Fenerbahçeliler Balkan şampiyon takımlarına birer davetiye göndermişlerdir. Oralardan müsait cevaplar alınacağı ümit ediliyor.

Bir boks maçı

Londra 28 (A.A.) — İngiltere tüy sıklet boks şampiyonu Watson, horoz sıklet şampiyonu Corbetti sayı hesabile dövmüştür.

Amerikadan Varşovaya..

Nev York 28 (A.A.) — Biri Amerikalı, diğeri Lehli iki tayyareci, pek yakında Harbourgrace istikametinde havalanmak niyetindedirler. Tayyareciler oradan hiç bir yere uğramaksızın Varşovaya kadar uçacaklardır.

Muazzam ingiliz kotrası tarihî yarışa hazırlanıyor

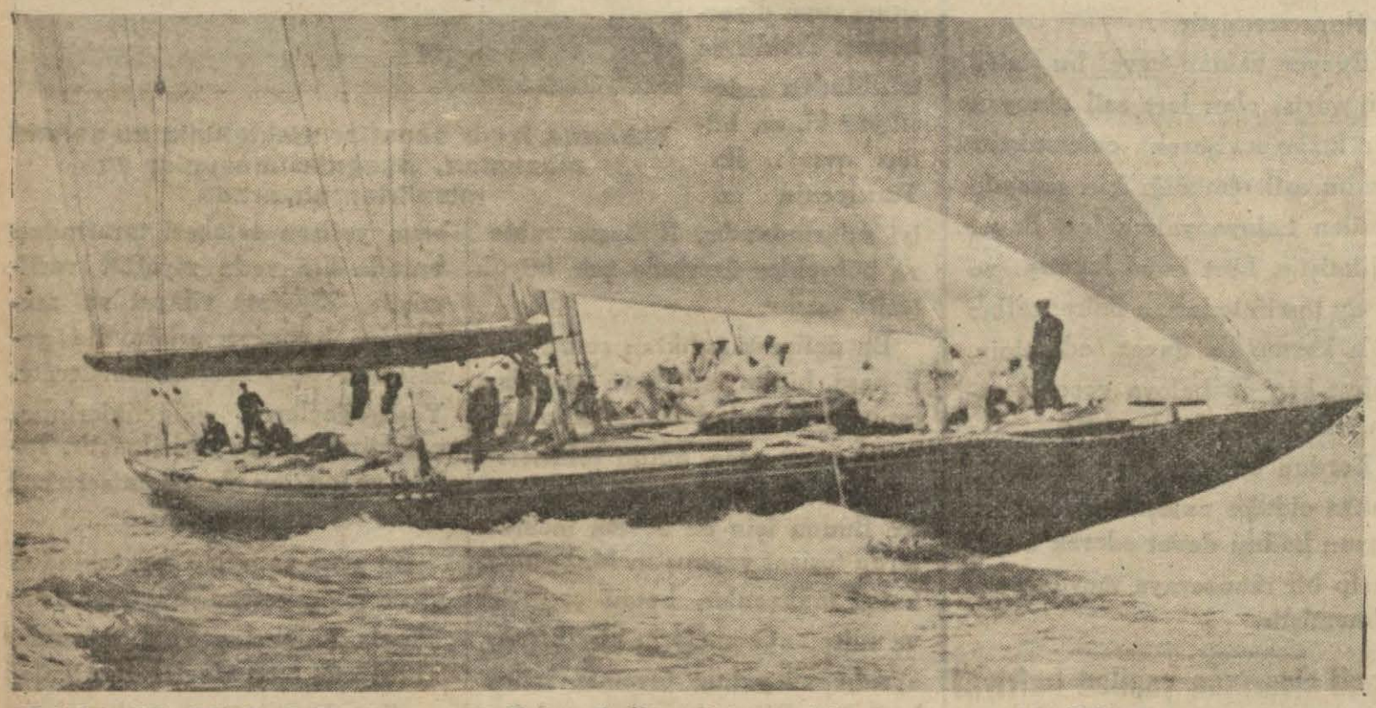

Eylûlün ikinci haftasında Amerika sularında yapılacak «Amerika kupası» yarışında İngiltere için koşacak muazzam kotra idman seyirlerine başlamıştır.

Bir asra yakın zamandanberi Amerikalılarla İngilizler arasında icra edilen bu mühim yarışı bu sene behemehal kazanmak azmile İngiliz yat klübünün son yaptırdığı kotra şimdiye kadar misli görülmemiş tertibatı haizdir. Yelken direği büyük camilerimizin minareleri kadar yüksek olan İngiliz kotrası geçende pek sert havada yaptığı bir idman voltasında boyunca yarıya kadar suya gömülmüş ve o vaziyette dakikalarca yoluna devam etmiştir.

Otuz altı metrelik boyu ve 51 metrelik dehşetli yelkeni ile müsait havalarda süratli bir vapurdan seri giden İngiliz kotrasının son idman seyirlerinde alınmış bir resmini yukarıya koyduk. Bu fotoğrafta, Amerika kupasını İngiltereye almak üzere yarışa girecek kotranın sülün gibi bir yapıda olduğu görülüyor.

"Akşam„ ın edebî tefrikası : 16

PATRON

Bürhan Cahit

Çünkü bu düşmüş kadınlar hiç olmazsa bir erkeğin adını taşımıyor, bir adamın ekmeğini yemiyor, bir adamın sevgisine mukabele etmiyorlardı. Yaşamak için vücutlarından ve etlerinden istifade ediyorlardı.

Halbuki evli kadınlar bir gece evvel adını taşıdıkları erkeğin sevgisine bin türlü vefa ve sadakat yemini ile mukabele ettikleri halde ertesi gün daha vücutlarında kocalarının el ve dudak yerleri silinmeden gûya sevdiklerinin kolları arasında asıl aşkı, asıl zevki aramağa koşuyorlardı. Bunlarda katmerli Galata orospusu kadar kadınlık gururu olmadığına şüphe yoktu. Aşk arıyan, zevk arıyan dişiler, eğer bunu kendi eşlerinde bulamıyorlarsa cemiyetin nizamı onları serbes bırakabilirdi. O zaman diledikleri erkeğin gönlünde, kemiklerinde ve dişlerinde umdukları aşkın özünü ve yahut posasını arıyabilirlerdi.

Halbuki bu çeşit kadınların kepazece, edepsizce anlattıkları bayağı mazeretler hep bundan ibaretti!

— Kocam ruhumu tatmin etmiyor ki!

Mezbahaya götürülürken kan kokusundan kuduran kart inekler, ruhları tatmin edilmiyen bu salon orospularından daha munistirler.

Bunların tatmin edilmediğini iddia ettikleri ruhları azgın bir rahim takallüsünden ve iğrenç bir şehvet heyecanından başka şey değildi. Fakat asıl sersemlik gene o erkeklerde idi ki doyasıya yedirdikleri, patlayasıya içirdikleri, Hollivut yıldızı gibi süsledikleri karılarının kendi firmaları altında şunun bunun salyalı şehvetine alet olduklarını hissettikleri halde çıkası gözlerini yumuyor ve bu iğrenç fuhuş sahnelerinden arta kalmış lime lime bulaşık bezine dönmüş vücutlarını masum bir ev kadını gibi yataklarına alıyorlardı.

Suat Rahmi bunları düşündükçe evli kadınların sevgisinden büsbütün iğreniyordu.

O bu kanaatleri yüzünden ne mükemmel kadınlar kaçırmıştı. Hattâ maruf bir zenginin bütün İstanbulun üzerine titrediği çok genç ve güzel karısı geçen kış bir baloda onunla tanışmak için vesileler aramış ve bunu dans ederken kendisine itiraf etmişti.

Genç kadın viski tüccarı kudurtucu lâvanta kokuları arasında bir manolya kadar ak ve berrak göğsünü onun atlet vücuduna yapıştırarak bunları anlatırken o mermerden bir heykel gibi donup kalmıştı.

Biraz evvel kocasile tanıştığı, dostane elini sıktığı, ikram ettiği viski bardağını şerefine boşalttığı halde şimdi karısından bu hareketi görmesi onun gururuna, azametine, erkekliğine dokunmuştu.

Derhal mevzuu değiştirdi.

Dans bitip genç kadını yerine bırakırken genç kadının kaşlarında acı bir şikâyet ve dudaklarında müstehzi bir bükülüş belirdiğini gördü.

Onu tekrar yerine getirdiği zaman başının mağrur hareketile selâmladı. Oturması için teklifte bulunmadı.

Suat Rahmi bu muameleye âdeta sevinmişti. Israr etseydi, bir ikinci defa dansa kaldırmağa mecbur olsaydı müteessir olacak, belki daha müşkül mevkide kalacaktı.

Balo devam ettiği müddetçe onların tarafına yaklaşmağa cesaret edemedi.

Bu kadın çok güzeldi..

Kocasile sevişerek evlendikleri rivayet ediliyordu. Hattâ Avrupada geçirdikleri bal aylarının çılgın bir aşk fırtınası halinde geçtiği söyleniyordu.

Bebek gibi bir kızları da olmuştu.

Adam çok zengindi. Ve kadına göre yaşlı da değildi. Tam erkekti. Hattâ yakışıklı bir erkekti. Karısını şehrin en şık kadını denecek kadar süslemekten ve her davete götürecek kadar serbes bırakmaktan çekinmiyordu.

Genç kadın yüksek cemiyet hayatının bütün teşrifatlı, dedikodulu, eğlenceli âlemlerinde tanınmıştı. Yerli, encebi kibar denilen muhitlerin bir çok simalarile muarefe kazanmıştı.

Moda hareketlerini sıkılmadan takip ediyor, her yılın bir iki ayını seyahatte geçirebiliyor. İstanbulda olduğu zamanlarda da burada zengin bir aile için yapılması mümkün olan her şeyi yapabiliyordu.

Kocası mevkiinin verdiği ehemmiyetle onu eğlencelere, resmî davetlere de götürüyordu.

Bütün manasile mesut olması lâzımdı. Kocası da uzun gençlik yıllarında şehrin hemen en güzel kadınlarile yaşadıktan sonra artık kendisini tamamile onun cazibesine bırakmıştı.

Ve onlar hemen her muhitte biribirini seven, biribirinin dengi olan bir mesut çift gibi gösteriliyordu.

Uzaktan bu kadar sevimli ve neşeli görünen ailenin bir tarafı yavaş yavaş aksamağa başladığı zaman hattâ dedikoduyu sevenler bile kadını ayıpladılar.

— Doğrusu iyi etmiyor. Nesi eksik, kocası da güzel, genç bir adam, diyorlardı.

Aile münasebetlerini daha samimî kabul edenler daha ileri gidiyor:

— Çok ayıp, çok çirkin, diyorlardı. Çiçek gibi yavruları da var.

Fakat genç kadın artık etrafile değil, yalnız kendi zevklerile meşgul olmağa başlamıştı.

Zengin ve şöhret sahibi kocanın kazandırdığı vaziyet ve mevki onu şımartmıştı.

Her taraftan gördüğü ağız dolusu takdirler azametini kamçılamıştı. İlk vaka hafif hoppalıklar, zararsız flörtlerle kımıldadı. Sonra besili ve iştihalı vücuduna değişik nefeslerin yaklaşmasından vahşi, azgın bir zevk duydu.

Ve artık böyle olgun meyvalara musallat olan genç ve hoyrat âşıklara karşı tatmini güç bir düşkünlük göstermeğe başlamıştı.

Suat Rahmi geniş omuzları, atlet vücudu, uzun boyu ile gözüne çarpınca onunla derhal tanışmak ihtiyacını duymuştu.

Delikanlı âdeta tehlikeli bir hastalık yuvasından kaçar gibi onların masasına sokulmadan kendi âleminde eğlendi.

Onun aile kadınlarına ve kızlarına karşı prensibi şu idi.

Evli kadınlara karşı hürmeti taşıracak teklifsizliklere düşmemek. Genç kızlarla da ümit verecek mevzulara girmemek...

(Arkası var)

AKDENIZDE

TÜRK AKINCILARI

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN — Tefrika No. 97

Fatih Sultan Mehmed'in ölümünden bir gün evvel yatağında çıkan küçük zehirli yılanı, sihirbaz (Zamora) mı koymuştu?

Deli müneccim neler söylüyor?

Murat can sıkıntısından mütemadiyen şarap içiyordu. Başı dönmeğe başlamıştı. Kendi kendine:

— Keşki buraya gelmeseydim.. Bu sözleri işitmeseydim...

Diyordu. Hamza beyin anlatmak istediği kahraman kendisinden başka kim olabilirdi?

İstanbulda Murat beyden başka bir Venedikli kızla evlenen kim vardı?

Acaba Murat bey hakkında ağızdan ağıza böyle dedikodular dönüyor da o mu duymuyordu?

Murat reis biraz düşündükten sonra, birden silkinip doğruldu.. Ve bir an için zihninden geçirmek istediği bu ihtimalin pek zayıf ve manasız olduğunu anlıyarak, başka bir mevzua geçmek istedi:

— Şu bahsettiğin deliyi ne vakit göreceğiz?

Hamza bey kadehini boşalttı:

— Deli, gündüz akşama kadar uyur, ortalık kararınca uyanır ve sabaha kadar yıldızlarla uğraşır.. Zaten bu yüzden çıldırmış.

— O halde bu adam deli değil, akıllı.. Hem çok akıllı desene..!

— Çok akıllı olduğu için sapıtmış ya. Yıldızlarla konuşurken, Fatihi nasıl parçalayıp öldürdüğünü söyliyerek zivanadan çıkıyor.

— Bu adam Fatih ölürken nerede imiş?

— Türk sarayında.

— Fatih gerçi ecelile öldü amma.. Acaba bu adam, kimse farkında olmadan, padişaha bir suikast mi yaptı? Bu delice sözlerin belki de manası vardır.

— Bu noktayı ben de düşündüm. Sultan Mehmedi zehirlemiş olması ihtimalini düşünerek tahkikat yaptım ve endişemin yerinde olmadığını gördüm.

— Bu sözleri diline dolamasının sebebi nedir acaba?

— Ben de senin gibi bu ciheti çok merak etmiştim. Biraz sakin zamanında deliye sordum. Bana şu cevabı verdi: «Padişahı, sihirbaz Zamora öldürdü. Venedikliler sihirbazı elde etmişlerdi. Zamora bir sabah saraya geldi, Sultan Mehmedin yatağına küçük zehirli bir yılan bıraktı. Ve bu yılan padişahı zehirledi.» Bunları söylerken tekrar sapıttı: «Zehirlendikten sonra, ıztırap çekmesin diye padişahı kestim, parçaladım!» dedi.

Murat başını sallıyarak:

— İnsanı düşündüren bir hikâye...

Diye mırıldandı. Hamza bey ciddiyetle:

— Evet.. Bu hikâyeye ben de ehemmiyet vermiyor, değilim. Çünkü Fatih Sultan Mehmedin, ölmeden bir gün evvel yatak odasında bir yılan gördüğünü ve kendi hançerile başına vurup vücudunu ikiye böldüğünü işitmiştim. Delinin söylediği hikâye ile çok münasebeti var.

— Zamorayı çağırıp istintak etmemişler mi?

— Aradan kaç sene geçti.. Zamora öldü.. Oğlu ve torunları var amma.. Onlar bu hikâyeyi nereden ve nasıl bilsinler?

— Fatihin ölümü bir sır halinde kalacak demek?!

Sofradan kalkmışlardı.

Hamza bey önde.. Murat arkada.. Odadan çıktılar.

Delinin yanına gidiyorlardı.

Hamza bey fazlaca sarhoş olmakla beraber, muhakeme ve itidalini kaybetmemişti.

Murat ondan az içtiği halde çok asabî ve heyecanlıydı. Jüzetta.. Fatih.. Ve Zamora gözünün önünden gitmiyordu.

Kalenin eski ve korkunç duvarlarında sanki bu üç isim yazılıydı.

Jüzetta...

Fatih...

Zamora...

Murat kalenin her köşesinde bunları görüyor, her taşın üzerinde bu isimleri okuyordu.

— Şimdi de deliyi göreceğim. Kafamın içinde dört kişinin hayali yerleşip kalacak.

Diye söyleniyordu.

Penceresi demir parmaklıklı küçük bir odaya girmişlerdi.

Hamza bey:

— Böyle esrarengiz bir adamı her yerde ve her zaman göremezsin, Murat bey!

Diyerek, delinin yanına sokuldu.

Deli pencereden göklere bakıyor ve kendi kendine konuşuyordu:

— «Ay hastalanmış, öyle mi? Oh.. Ne âlâ.. Gebersin.. Bulutlar altında inlesin, dursun. Ben de yıldızlarımla başbaşa kalayım.»

Hamza bey yavaşça Murada döndü:

— Ay doğduğu zaman gök aydınlanır ve yıldızlar iyi görünmez. Onun için kendisi ayın düşmanıdır.

Murat gözünün ucile göğe baktı:

— Ay yok... Kara bulutalrdan başka bir şey görünmüyor.

— O bulutların arasındaki yıldızları bizden iyi görür.. Ve gök yüzü karanlık olduğu için seviniyor.

Murat bey evvelâ kendi yıldızına bakılmasını rica edecekti. Hamza deliye döndü:

— Kolay gelsin, dedi, gene kimin yıldızını arıyorsun?

Deli başını çevirmeden cevap verdi:

— Papanın yıldızını arıyorum amma.. Bulmak mümkün değil. Rüzgâr şiddetli. Bulutlar süratle biribirini kovalıyorlar.

Hamza delinin omuzunu okşadı:

— Şu arkadaşımın yıldızını bulabilir misin?

Deli Muradın yüzüne baktı:

— Adın ne?

— Murat...

— Babanın adı?

— İsmail...

— Hangi ayda doğdun?

— Ağustos nihayetlerinde..

— Gece mi, gündüz mü?

— Sabaha karşı..

— O halde bekliyeceksiniz..! Seher yıldızını arıyacağız...

(Arkası var)

Radyo

29 Haziran Cuma

İstanbul : 18,30 plâk neşriyatı, 19,20 ajans haberleri, 19,30 Türk musiki neşriyatı (Mesut Cemil bey, Ruşen bey, Cevdet bey, Vecihe hanım, Nazan Feridun hanım, Nedime hanım, Övrik efendi), 21,20 ajans ve borsa, 21,30 radyo orkestrası tarafından çiğan musikisi ve hafif musiki.

Varşova (1414 m.) — 19,15 Leh şarkıları, 21,15 plâk, 21,15 Senfonik konser, haberler, 22 senfonik konser, 23,15 spor, 23,30 salon musikisi.

Bükreş (364,5 m.) — 19 popüler konser, 20,45 plâk, 21,15 popüler musiki ve koro havaları, çift piyano konseri, 22,30 Rumen romansları (taganni).

Roma (420,2 m.) — 21,45 (Lahanbala di Rorimberge) isimli opera müteakaben (Die scöne Galatee) isimli Süpenin operası.

Budapeşte (550,5 m.) — 18,30 Bertha salon takımı, 21 (Gümüş ok uçuyor) isimli musikili revü, 23 Lisztin eserlerinden mürekkep konser, 24 çiğan takımı.

Viyana (506,8 m.) — 20,30 radyo popürisi, 23 haberler, 23,30 halk opera orkestrası, 23,50 akşam konseri, 1 dans musikisi.

30 Haziran cumartesi

İstanbul : 18,30 fransızca ders, 19 konferans, Ruşen Ferit bey tarafından, 19,30 Türk musiki neşriyatı, (Fahire hanım, Refik bey, Fikret bey, Sadiye hanamı), 21 Eşref Şefik bey tarafından konferans, 21,30 orkestra konseri, karışık program.

Varşova (1414 m.) — 18,25 Solist konseri, müsahabe, 19,15 keman konseri (piyano refakatile), 20,15 plâk, 20,50 spor, 21 Chopinin eserlerinden mürekkep konser, 21,45 Torinodan Bellininin (Norma) operası.

Bükreş (364,5 m.) — 13-15 her günkü neşriyat, 19 hafif Romen musikisi, 21,15 plâk, 21,45 Romadan naklen: Bellininin (Norma) operası.

Roma (420,2 m.) — 21,20 plâk, 21,45 karışık halk neşriyatı, 23,10 dans musiüisi.

Budapeşte (550,5 m.) — 18,30 Kuintet takımı konseri, 20,30 Macar şarkıları, 21,30 neşeli neşriyat, 22,20 opera orkestrası, 23,45 Sahibinin sesi plâkları.

Viyana (506,8 m.) — 21 Viyanadaki beynelmilel filim şenliklerini nakil, 23,05 haberler, 23,25 Peşteden naklen çiğan musikisi, haberler, 1 çiğan musikisi.

Yine Drama mübadilleri

Geçenlerde Pendikte oturan dört yüz elli nüfuslu 76 Dramalı ailenin, diğer mübadiller hilâfına olarak kendilerine hiç bir şey verilmediğinden bâhis bir şikâyet mektuplarını neşretmiştik. Dün gene bu mübadillerden mürekkep bir heyet matbaamıza gelerek şikâyetlerini tekrarlamış, Dahiliye Vekâletinin kendilerine Pendikteki emlâki metrukenin verilmesi hakkındaki emrini nazarı dikkate almıyan emlâki milliye idaresinin bu mal ve arsaları müzayede ile satılığa çıkardığını söylemişlerdir.

İki daire arasında mevcut olan bu anlaşamamazlık, Pendikteki mübadillerin zararına bir harekettir.

Pendikteki mübadiller, iskân edilmediği ve kendilerine mal verilmediği halde Dahiliye Vekâletince kendilerine tahsisi emredilen emlâk ve arsaların emlâki milliye idaresince satılması ve bu biçarelerin açıkta bırakılması, muvafık değildir sanırız. Maliye vekili Fuat beyin bu satılmanın önüne geçilmesi için alâkadarlara emir vereceğini muhakkak addederiz.

Fransada bazı vergiler azaltılıyor

Paris 27 (A.A.) — Doumergue kabinesi dün vergi ıslahat meselesinde bir zafer kazanmıştır. Kabine, sosyalistlerin mukabil projesini reddetmişti. Meclis bu projeyi 157 reye karşı 391 rey ile reddetmiştir.

Vergi ıslahat kanunu, vergi tarhı sistemini sadeleştirmekte ve varidat vergisinin azamî nisbeti ni yüzde 36 dan yüzde 24 e indirmektedir.

Her akşam bir hikâye

Simokin

Fazıl dostu Nâzıma uğradı:

— Kuzum, dedi, bu akşam simokinini bana ver.

— Dün akşam arkamda idi, daha süpürmedim bile.

— Ali beylerde imişsin. Karım söyledi.

— Evet. Fakat müsaade et te bir şey sorayım. Neden bu akşam sen kendi simokinini giyemiyorsun?

— Hiç dirayetin kalmamış, Nâzım. Elbette işin içinde bir şey olacağını anlamalısın. Rüştü ile bir yere davetliyiz. Evden simokin ile çıksam karım kıyameti koparacak. Onun için, seninkini almaktan başka çare yok. Bereket versin ki Sokratın sözünü tutmuşum. Malûm ya, dostlarınızı iyi intihap ediniz, diye Sokratın bir nasihati var. Boyu boyuma uyan bir dostum olmuş...

— Biraz yavaş söyle, karım evde. Lâkırdılarımı duyar.

— Ben onu yok zannediyordum.

— Giyiniyor. Bu akşam Kâzım beylerde toplantı var, oraya gidecek.

* * *

Fazıl, elini simokinin cebine sokmuş, giderken parmakları arasında bir kâğıt hissetti. Tabiî, ne olduğuna bakmak için kâğıdı çıkardı. Derhal benzi attı. Kendinden geçer gibi oldu. Bu karısının Nâzıma yazdığı bir aşk mektubu idi:

«Bonjur sevgilim, bu hafta seni o kadar çok seviyorum, seni o kadar çok düşünüyorum ki telefon etmeğe bile vakit bulamıyorum! Senin kalbinde öyle bir mevki tutmak istiyorum ki oradan beni çıkarmak kabil olmasın! Seni şapır şapır, binlerce, yüz binlerce öperim. Dün akşam sizden ayrılırken bütün ruhum seninle dolu idi. Ah hayatım hep böyle mesut dakikalarla geçse idi...»

Fazıl ne yapacağını şaşırmıştı. Fakat artık Rüştüyü bulup onunla beraber kararlaştırdıkları eğlenceye gitmenin imkânı kalmamıştı. Hemen telefona koştu:

— Rüştücüğüm, kabil değil bu akşam gelemiyeceğim. Her şey hazırlandı mı? Ne yapayım çok esef ederim, fakat mazeretim büyüktür.

Fazıl telefondan çıktıktan sonra ne yapacağını zihninde kararlaştırmıştı. Kâzım beylerin evi pek yakında idi. Derhal oraya doğru yürüdü. Salondan içeri girdiği vakit kalabalıkta ilk gördüğü kadın Nâzımın karısı İşve hanımdı.

* * *

İşve:

— Vay siz misiniz? diye kendisini gülerek selâmladı. Epeyce kalabalık vardı. Dans başlamıştı. Fazıl İşve hanımefendi ile bu valsi oynadıktan sonra birlikte balkona çıktılar. Fazıl hiç tereddüt etmeden maksadına doğru yürüyordu.

— Hiç bir zaman bu kadar güzel olmamıştınız, dedi.

— Gözünüz hep başka taraflarda olduğu için, bana dikkat etmemiş olacaksınız!

Fazıl genç kadına pek fazla sokuldu.

İşve hayretle:

— Ne yapıyorsunuz, Fazıl bey? diye biraz çekildi.

— İki senedenberi sizin için çıldırıyorum. Rica ederim, beni reddetmeyiniz. Emin olunuz ki ölürüm. Artık tahammülüm kalmadı. Eğer sizi daha evvel tanımış olsaydım o budalanın karısı olmazdınız...

Bir saat sonra, bir kaç danstan sonra, samimiyetleri ilerilemişti. Fazıl yalvarıyordu:

— İki gözüm, artık duramıyacağım. Gideceğim. Yoksa herkesin içinde bir çılgınlık etmekten korkuyorum. Yalvarırım sana benim gayet iyi bir yerde küçük bir apartımanım var. Kimse geldiğinizi görmez. Yarın öğleden sonra seni beklerim.

Fazıl genç kadının cevabını beklemeden apartımanın adresini veriverdi. Sonra tekrar yalvardı:

— Gelip gelmiyeceğinize dair yarın sabah bana bir küçük mektup yazınız. Akşama kadar tereddüt ve şüphe içinde sizi beklersem mutlaka çıldırırım. Beni hiç olmazsa bir kaç saat evvel sevindiriniz, teskin ediniz.

Ertesi sabah, Fazıl o kadar sabırsızlıkla beklediği bu mektuba kavuştu:

«Fazıl, hiyanet adam, bugün sana geleceğim işte. Beş dakika evvel sana bu satırları yazacağımı kim tahmin edebilirdi! Daha beş dakika evvel kendi kendime: Fazıla cevap verme. Bir daha onun yüzüne bakma! deyip duruyordum. Fakat sonra senin üzülmen, bedbaht olman gözümün önüne geldi. Sana çok yazık, Fazıl, kıyamadım. Bütün dünyada senin bir eşin daha bulunacağına ihtimal veremiyorum, bekle beni...»

* * *

Fazıl dostu Nâzımın yatak odasından çıkarak simokini bırakmış olduğunu haber verdiği zaman Nâzım:

— Bari bir teşekkür et, ayol, dedi.

— Teşekkürü söz ile değil filiyat ile yaptım. Simokini güzelce süpürdüm de öyle yerine koydum. Hem sen herkese nezaket dersi vereceğine, bir kere şu aynaya baksana. Rengin ne kadar bozuk. Bu saatte bu ne yorgunluk... Dün akşam bir fırsat bulup Kâzım beylere de gittim. Hoş bir gece geçti.

— İşveyi gördün mü orada?

— Evet, çok kalabalık vardı, uzaktan bir selâmlaştık.

Nâzım kapıdan çıkarken kendi kendine söyleniyordu:

Ne yazık ki simokinin cebinde karısının bana yazdığı mektubu bulduğu zaman yüzünün kesbedeceği hali göremiyeceğim!

Hikâyeci

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebiülevvel : 17 — Ruzıhızır : 55

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E	6,26	8,46	4,32	8,33	12	2,03
Va.	2,11	4,31	12,17	16,18	19,45	21,48

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sk. 13 No.

Ödemiş mektupları

Kiraz nahiyesinde yol ve mektep inşaatı

Yedi sene içinde 26 mektep, 283 kilometrelik yol yapıldı

Yukarıda Kiraz nahiyesinde Doğancı mektebi, aşağıda Gedik köyü yolunun açılma resmi

Ödemiş 16 (Ödemiş ve havalisi muhabirimizden) — Küçük Menderes havzasının şirin bir nahiye merkezi olan Kelâs - Kirazın tarihî vaziyeti ve millî mücadeledeki hizmeti hakkında geçen mektubumda malûmat vermiştim. Bugün de bu şirin nahiyede maarif ve yol işlerinden bahsedeceğim.

Ödemiş kaymakamı Haşim beyin kıymetli alâkaları ve nahiye müdürü Ali Orhan beyin yorulmak bilmez çalışması sayesinde nahiyenin mektep ve yol ihtiyaçlarının çoğu temin edilmiştir.

Nahiyede yedi senedenberi sekiz tane iki dershaneli mektep yeniden yapılmış ve Karaburç köyünde bir medrese, iki dershaneli mektep haline çevrilmiştir. Bu dokuz mektepten başka bir dershaneli olmak üzere Sarısu ve Doğancılar köylerinde birer dershaneli iki tane modern mektep yapılmıştır.

Nahiye merkezinde eskiden mevcut beş dershaneli bir mektep vardır.

İkmal edilen bu mekteplerden başka 932 senesinde Saçlı, Dokuzlar, Şemetler, Sarıkaya, İdeli, Ören, Sarıpınar, Umurköy, Karabulu, Tombullar, Taşlı yatak, Sırımlı, Bağlar köylerinde birer tane asrî mektep inşasına başlanmıştır. Pek yakında ikmali, çalışkan köylümüzün gayret ve himmeti, nahiye müdürü beyin candan koşması sayesinde muhakkak gözile bakabilir. Bu suretle nahiye 26 mektebe malik olacaktır.

Nahiyede köy kanunu hakkile tatbik edilmektedir.

Köy kanununun emirlerine tevfikan nahiyede açılan ve kısmen otomobillerin gelip geçmesini temin eden köy yolları muntazam ve çok himmet edilmiş bir haldedir. Nahiyenin 36 köyü, nahiye merkezine bu muntazam yollarla bağlanmıştır.

Bu suretle nahiyede yapılan yolların yekûnu 283 kilometredir.

Nahiye merkezi ve köyleri serin yaylâlar arasında bulunmasından halkta iklim hastalıkları ve bilhassa verem hiç yoktur, bazı köylerde sıtma görülürse de ehemmiyetsizdir.

Fakat bu sağlık yurdunun sakinleri arasında frengi vakaları görülüyor. Köylü tedavi görse veya tedavi ettirmesini bilse yavaş yavaş bu hastalık zail olur. Şayanı şükrandır ki seyyar hekimler arasıra köylüyü baştanbaşa muayene etmekte ve lâzım gelen vesaya ve tedaviyi yapmaktadır.

Simavda avcılık

Bir avcı şimdiye kadar 800 domuz vurdu

Simav avcılarından bir grup

Simav 24 (Hususî) — Kazamız yazın güzel olduğu gibi kışın da başka bir güzellik arzeder. Bilhassa avcılık mevsiminde... Memlekette ve civarındaki köylerde oturanların yegâne eğlenceleri avdır. Avı çok olan bu havalinin avcısı da pek çoktur.

Kazamızda bir avcılar klübü, üç yüzden fazla da âzası vardır. Sürek avına hazırlık ve domuz itlâfı maksadile her hafta oldukça kalabalık bir avcı grupu ava gitmektedir. Kazamıza 4 saat mesafede Aksaz köyünde Ibrahim isminde bir köylü vardır ki avcılığile meşhurdur. Harbı umumîden bugüne kadar 800 domuz vurmağa muvaffak olmuştur.

Hali tasfiyede bulunan

istanbul Mavnacıları

Tahmil ve Tahliye Türk Anonim Şirketinden!

30/4/934 tarihinde tasfiyesine karar verilen Galatada Gümrük karşısında Ovagimya Hanında bir numarada mukim İstanbul Mavnacıları Tahmil ve Tahliye Türk Anonim Şirketinden matlubu bulunanların nihayet bir sene zarfında yukarda yazılı adreste tasfiye heyetine müracaatları lüzumu ilân olunur. 782

İstanbul Asliye hukuk mahkemesinden: Istanbulda Davutpaşada hekim oğlu Ali paşa mahallesinde Bekir paşa camii arkasında hacı Remzi efendinin hanesinde mukim Meliha H. tarafından aynı mahallede mukim Tevfik ağa aleyhine açılan boşanma davasının 27/6/934 tarihli celsesine tebligata rağmen gelmediğinden bittalep gıyabında muhakemeye başlanarak tahkikat zabıtnamesi ve teferruatı kıraat ve davacı isticvap olunmuş ve işbu muameleden bahisle 15 gün müddetle gıyap kararının ilânen tebliğine karar verilmiş ve muhakeme 12/9/934 çarşanba saat 13,30 tayin ve bu bapta imlâ kılınan muamelei gıyap kararı sureti mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan tarihi tebliğinden itibaren onbeş gün zarfında itiraz etmediği ve mezkûr gün ve saatte Istanbul asliye mahkemesi altıncı hukuk dairesinde heyeti hakime huzuruna gelinmediği tadirde gıyabında muhakemenin intaç olunacağı tebliğ olunur. (741)

İstanbul Birinci iflâs memurluğundan: Müflis Arslan Fresko mahdumları şirketi ile şürekâsına ait iflâs muamelesi yenileneceğinden evvelce masaya kayıt ve kabul edilen eshabı matlubun 3/7/934 salı günü saat 10,30 da huzurumuzla yapılacak toplanmada hazır bulunmaları ve kendilerinde bu işe müteallik nekadar evrak ve vesaik varsa birlikte getirmeleri lâzımdır. Toplanmada hazır bulunmayan ve haklarını ispat için ellerindeki evrak ve vesaiki getirmeyenlerin zarardide olmalarına meydan vermemeleri ilân olunur. (745)

FIRSAT!

Hareket hasebile modern bir dişçi muayenehanesi devredilecektir. Taliplerin İstiklâl caddesinde 366 numaralı Azaryan apartımanına müracaatları. (715)

Doktor

NIŞANYAN

Hastalarını her gün akşama kadar Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 85 No.lı muayenehanesinde tedavi eder. Tel: 40843

ŞELANİK BANKASI

Tarihi te'sisi: 1888

Sermayesi:

Tamamen tediye edilmiş:

30,000,000 Frank

merkezi idaresi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

Galata. İstanbul. İzmir. Samsun Adana. Mersin

Yunanistandaki Şubeleri:

Atina. Selanik. Kavala. Pirè.

Her nevi banka muameleleri - Kredi mektupları. Her nevi meskûkât ile hesap küşadı - Çek servisleri kiralık kasalar.

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA

Sermayesi Liret 700,000,000

İhtiyat akçesi Liret 144 244 493 035

Merkezi İdare: MİLANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELER

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Lehistan, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 2641 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 2821. Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 1046. Kambiyo dairesi Borsada Telef. 1718.

İZMİRDE ŞUBE

AKŞAM KİTAPHANESİ NEŞRİYATI

Ankara Caddesi No. 121 - İstanbul

KUÇUK İLÂNLAR

(Vâ - Nâ)

Aşk, macera ve cinayet romanıdır. 371 sahifelik bu romanın karton ciltlisi 90, kâat ciltlisi 75 kuruştur.

DELİ

(Selâmi İzzet)

Baştan başa haleti ruhiye tahlillerinde muvaffak olmuş, herkesin merakla bir hamlede okumak istiyeceği bir romandır. 147 sahifedir.

Fiyeti 30 kuruştur.

YALI ÇAPKINI

(Bürhan Cahit)

Tatlı bir üslûp ile yazılmış yepyeni meraklı, millî bir romandır. 141 sahifedir.

Fiyeti 30 kuruştur.

KIVIRCIK PAŞA

(Sermet Muhtar)

İstanbulun eski ve hoş âdetlerini taşıyan konaklardan birinde geçmiş bir maceranın hikâyesidir, içinde eski âdetlerin tahaflıkları ve birçok macera resimleri vardır. 14 büyük formada 224 sahifedir. Kıvırcık paşanın beş renkli resmini havi kap içinde ciltlidir. Karton ciltlisi 90 kâat ciltlisi 75 kuruştur.

İTALYADAN AMERİKAYA NASIL UÇTULAR?

(M. Saffet)

İtalya Hava Nazırı Mareşal Balbo, İtalyadan 24 deniz tayyaresile kalkarak Amerikaya gitti ve tekrar döndü. Bu meraklı ve heyecanlı hava seyahati resimli olarak gayet güzel bir kâada basılmıştır. 89 sahifelik bu kitabın fiyeti 35 kuruştur.

BÜYÜK TAARRUZ NASIL OLDU?

(M. Şevki)

Vatanımızı ve istiklâlimizi kurtaran büyük taarruzun nasıl yapıldığı gayet vakıfane ve sade bir lisanla yazılmıştır. İçinde dört tane renkli harita ile on beşten fazla resim vardır. 90 sahifelik bu eserin fiyeti 60 kuruştur. Karton kapağında Gazi Hazretlerinin fotografları vardır. Mevcudu bitmek üzeredir.

DUĞUN GECESİ

(Bürhan Cahit)

Çok sevimli ve tatlı bir üslûp ile yazılmış çok meraklı, büyük millî bir romandır. 484 sahifedir. Güzel ciltlidir.

Fiyeti 100 kuruştur.

İlk mekteplere mahsus

YARDIMCI TARİH HULÂSASI

Kütüphanemizin faydalı neşriyatındandır. İlkmekteplerin dördüncü ve beşinci sınıfında bulunan talebeler 124 sahifelik bu eseri bir kerre okurlarsa sınıflarındaki tarih derslerinin hülâsasını elde etmiş olur. İmtihanlar için çok kolaylıktır. Mamafi bütün dünya tarihi bu kitapta hülâsa edilmiş olduğundan herkes için faydalıdır.

Fiyeti 10 kuruştur.

Rakam yanlış zannedilmesin ON kuruştur.

SUMER KIZI

(İskender Fahreddin)

Büyük kıtada 371 sahifelik tarihî roman. Yedi bin sene evvel Dicle - Fırat sahillerinde büyük bir medeniyet yaratan Sumerliler devrine aittir. Renkli istampa kapaklıdır. Her yerde çok rağbet bulan bu tarihî romanın fiyeti 125 kuruştur.

KADIN ASKER OLURSA

(Necdet Rüştü)

İçinde çok eğlenceli manzum komediler vardır. Okuyanlara cidden neşeli vakit geçirtir. Dört renkli bir kapak içinde ciltlidir. 190 sahifelik bu eserin fiyeti 50 kuruştur.

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

(Sermet Muhtar)

Bizden evvelki nesil zamanında Istanbul hayatının iç yüzünü müellifin kendisine has güzel bir ifade ile tahlil eden resimli büyük bir romadır. 245 büyük sahife: 70 kuruş.

25 kuruşa tam bir roman serisi

DİPSİZ KUYU : (Vâ - Nû)

Meşhur polis hafiyesi yılmaz Alinin maceralarından

PEMBE PIRLANTA : (Vâ - Nû)

Meşhur polis hafiyesi Yılmaz Alinin maceralarından

İKİ CİNAYET GECESİ : (Hikmet Feridun)

Esrarengiz iki cinayetin nasıl meydana çıkarıldığını gösterir.

KARACAAHMEDİN ESRARI : (Vâ - Nû)

Meşhur polis hafiyesi yılmaz Alinin maceralarından

* * *

KARDEŞ KATİLİ : (Vâ - Nû)

Meşhur polis hafiyesi Yılmaz Alinin maceralarından

Bu eserler çok meraklı polis maceralarını ihtiva ediyor. Her birisi 25 kuruştur.

Bütün kitaplarımız makine ile dikilmiş olduğundan okurken dağılmaz

★

Taşradan sipariş verenlerden posta ücreti alınmaz

★

Müşterilerimize kolaylık olmak üzere mektup içinde para yerine posta pulu göndermelerini tavsiye ederiz.

Yalnız posta pullarının her biri 30 kuruştan fazla olmasın.

★

Kitaplarımız temiz ambalâj içinde gönderilir.

★

ARSEN LÜPEN

Bu meşhur ve bütün dünyanın tanıdığı zekânın harikulâde maceralarını takip ediniz. Birinci, İkinci ve Üçüncü ciltleri çıktı. 4 cü cildi 5 Temmuz 934 de çıkacaktır.

★

Arsen Lüpen ciltlerinin her biri 80 kuruştur.

En çok okunan eserler serisi

Don Kişot

İspanyol edibi Servantes'in meşhur eseri

Resimli - 25 kuruş

Arzın Merkezine Seyahat

Jül Vern'in meşhur romanı

Resimli - 25 kuruş

Hayvanlar Âlemi

Resimli - Ciltli

Büyük kıtada 280 sahife, 350 resim, 4 renkli lâvha, 8 metin harici tablo

Faik Sabri Beyin

Fevkalâde itina ile hazırladığı bu kıymetli eserin

Fiyeti 150 kuruş

Süt Veren Annelere **Fosfatlı Şark Malt Hulâsası** Kullanınız. Sütünüzü arttırır. Çocukların kemiklerini kuvvetlendirir. (39)

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

Ayvalık sür'at yolu

MERSİN vapuru 30 Haziran
Cumartesi 17de Sirkeci rıhtımından kalkacak Izmir'e kadar gidip dönecektir. "3549„

THE TURKiSH AMERiCAN
Shipping and Trading co
Hayri - Araboğlu ve şeriki
American Export Lines The Export Steamsip Corporation
NEW - YORK

Her on günde bir Nevyork ile limanımız arasında muntazam posta:
Her ayın 10,ve 25 inci günleri Nev - York,'dan hareket.

Yakında Nev- York'dan gelecek vapurlar.
Exmouth vapuru 5 Temmuza doğru
Excelsior vapuru 17 Temmuza doğru

Yakında Nev - York, Fladelfiya ve Bostona için yolcu ve eşyayı ticariye alarak hareket edecek vapurlar.
Exmouth vapuru 9 Temmuza doğru
Excelsior vapuru 20 Temmuza doğru

Kumpanya, müşterilerinin menafiine daha iyi hizmet ve fevkalâde seri postalar taktim emelile İskenderiye veya Marsilyada aktarma suretile ve doğru konoşimento ile Nevyork için mezkûr limanlardan muayyen tarihlerde hareket eden ekspres ve lüks vapurlarına yolcu ve eşyayi ticariye kabul edecektir.

Bu vapurlar Amerikanın dahili ve bütün vilâyetleri ile Kanada, Golf, Meksika ve Los Angelos ile San Fransisko Seattle vesaire bütün limanlar için doğru Konşmento ile eşyayı ticariye kabul eder,

Fazla tafsilât için Galada'da 6 ıncı Vakıf (Eski Arapyan) hanında 4 üncü katta Hayri - Araboğlu ve şeriki müracaat. Tel, 4.4957-8-923 (37)

DOYÇE ORIENTBANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şübeleri:
istanbul (Galata ve istanbul)
Depo: Tütün Gümrük
izmir
Her türlü banka muamelâtı

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Mersin yolu
İNÖNÜ vapuru 1 Temmuz
PAZAR günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak, gidişte Çanakkale, Izmir, Küllük, Bodrum, Rados, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersine gidecek. Dönüşte ayni iskelelerle beraber, Taşucu, Anamur, Kuşadası ve Geliboluya uğrayacaktır.

Trabzon Yolu
TARI vapuru 1 Temmuz
PAZAR
günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon, ve Rizeye dönüşte bunlara ilâveten ... Sürmeneye uğrayacaktır.

İstanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No. su	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No. su	Hisseye göre muhammen kıymeti
1188	Eminönü	Ahiçelebi	Taşçılar	Kâgir mağaza	6/120	11	600 T.L.
1189	Boğaziçi	Yenimahalle	Dördücü Yeni sokak	Arsa arşını 126	Tamamı	38 yeni, 1 eski	126 „
1190	Feriköy	Teşvikiye	Hacı Mansur	Arsa ve müştemilâtı arşını 1020.	12/16	32-32 mükerrer	3450 „
1191	Kadıköy	Osmanağa	Söğütlü çeşme	Kâgir üç dükkân ve üstü hane.	35, 50/120	22-22-22 Mü.	2958 „
1192	Beyoğlu	Kurtuluş	Lazari	Ahşap hane ve arsa	1/2	9-11	175 „
1193	Fener	Abdi Subaşı	Ayazma	Kâgir hane	1/5	9	400 „
1194	Beyoğlu	Yenişehir	Dolapdere	Bugün arsa	Tamamı	104	200 „
1195	„	Kurtuluş	Saka ve Lazari	Hane ve dükkkân bugün baraka.	1/16	53-55	10 „
1196	„	„	Musluk	Ahşap iki hane	1/3	7-9	467 „
1197	„	„	Karanfil	Ahşap hane	Tamamı	19	1900 „

1 — Yukarda yazılı gayrimenkullerin yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrımübadil bonosile ödenmek üzere açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 26/7/934 Perşembe günü saat on beştedir.

2 — Müzayedeye gireceklerin mezkûr günde saat on dört buçuğa kadar pey akçelerini yatırmaları lâzımdır.

Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır.

BURSADA
1 Temmuzda açılacak
Yerli Mallar Sergisi
için Şafak oteli kâfi gelmediğinden salonları vasi, koridorları geniş ve her türlü asrî tertibatı haiz Gazi Paşa caddesi üzerinde yarım milyon lira sarfile meydana gelen Tayyare Sineması binasında açılacaktır. Böyle muazzam ve muhteşem bir binada serginin açılması için Ticaret odası mühim fedakârlıkta bulunmuştur. Yerli mallarını teşhir ve satış yapmak istiyenler vaktin darlığı hasebile muhabereye lüzum görmeden Bursa'ya hareket etsinler. Yer fiyatları metre murabbaı üç liradır.
(714)

Deniz kızı **EFTALYA H.** Bu kere kesbi afiyet eylediğinden
Bu akşamdan itibaren **ÇİFTLİK PARKINDA**
Büyük saz heyetine iştirak edecektir. Ayrıca caz. (739)

Nafıa Vekâletinden:

Filyos - Ereğli hattının Filyos ile Çatal ağzı arasında kâin takriben 15 kilometrelik kısmının inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 15 Temmuz 934 tarihine müsadif pazar günü saat 15 de Ankarada Nafıa Vekâleti Müsteşarlık makamında icra edilecektir. Taliplerin carî seneye mahsus Ticaret odası vesikası ve 56250 liralık teminatı muvakkatelerile aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu hususdaki şartnameleri ellişer lira mukabilinde Ankarada Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (3378)

Denizcilere ilân:

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Ahırkapı açığındaki mağruk gemi enkazı üzerindeki şamandıra yerinden kopmuştur. Yerine konulduğu vakit ayrıca ilân edilecektir. (3518)

İstanbul Vilâyetinden:

İdare mecmuasının 934 senesi temmuzundan 935 senesi Mayıs gayesine kadar 11 numarasının tab'ı 20/Haziran/934 tarihinden itibaren 9/Temmuz/934 tarihine kadar münakasaya vaz'edilmiştir. 10 Temmuz/934 tarihine müsadif salı günü ihalesi yapılacağından şartnamesini öğrenmek için her gün vilâyet daire müdüriyetine müracaat olunması. (3337)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 27 No. lı motörün tekne ve güvertesinin tamiri 2/7/934 Pazaartesi günü saat on dörtte komisyonda pazarlık edilecektir.

2 — Şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.

3 — Pazarlığa gireceklerin yüzde yedi buçuk olan kırk altı liralık vezne makbuzu veya teminat mektuplarile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (3498)

Gayrimübadiller Takdiri Kıymet Komisyonundan:

Cumartesi	30 Haziran :	1045 No. dan		1074
Pazar	1 Temmuz :	1075	„	1104
Pazartesi	2 Temmuz :	1105	„	1135

Karar numaraları yukarıda yazılı Gayrimübadillerin yüzde 25 hesabile bonoları almak üzere hizalarında gösterilen günlerde

ADAPAZARI TÜRK TİCARET BANKASI

EN EYİ ARKADAŞIMIZ KUMBARADIR

Mezbaha inşaatı Münakasası

Erzurum imar Birliğinden:

1 — Erzurumda Hususî İdare ve Belediyenin iştirakile teessüs eden İmar Birliği tarafından yeniden yaptırılacak büyük Mezbahanın inşaatı 15 Haziran 1934 tarihinden yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Kapalı zarfın içinde:

A — Teminat evrakı:

B — Diplomalı bir mühendis veya mimarın veya Nafıa vekâletince kendisine ehliyetname verilmiş bir fen adamının daimi mes'uliyeti fenniye taahhütnamesi;

C — Fiat teklifini havi diğer bir kapalı zarf bulunacaktır.

3 — İhale bedeli hazırdır. Ve projelere merbut münakasa şartnamesinde gösterilen işler ikmal edildikçe istihkak nisbetinde derhal tesviye edilecektir. İmar Birliği İcabında banka teminatı da gösterebilir.

4 — Proje ve fennî şartnamelerle münakasa şartnamesi bir arada olarak İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü vakıf hanı altında Adapazarı Bankası Komisyon ve Ticaret kısmında Ahmet Nazmi beyden ve Ankara'da Nafıa Vekâleti Demiryolları Fen Hey'etinde Affan beyden 25 lira mukabilinde tedarik olunabilir.

5 — Kapalı zarflar 5 Temmuz 1934 de saat 15 de Erzurum'da İmar Birliğinde açılacak ve en müsait şerait dermeyan eden talibe ihale yapılacaktır. Projeler aynı fiatla Erzurum İmar birliğinden de alınabilir.

6 — Daha fazla malûmat almak isteyenlerin cevaplı telgrafla Erzurum İmar birliği Reisliğine müracaatları ilân olunr. "3304„

Memur Aranıyor

Belediye Sular idaresinden:

Idarenin Muhasebe ve Abonöman servisleri için imtihanla iki memur alınacaktır.

Istekli olanların şeraiti anlamak için 4/7/934 Çarşamba gününe kadar Taksimdeki Müdürlüğe müracaatları. (3532)

Frigidaire

hastahanelere, klinik ve sanatoryomlara her vakıt faydalı bir yardımcıdır.
Ehemmiyetsiz bir masrafla Frigidaire yiyecekleri her türlü bozulmalardan korur ve hastalara taze ve soğuk içecek temin eder.
Laboratuvarlarda da mikrop kültürlerini, serom ve ilaçları her vakıt muhafaza eder.
Yüzlerce "Frigidaire", hastahane, fakülte, klinik ve sıhhat evlerinde kullanılmaktadır.

"Frigidaire" hakkında bizden izahat isteyiniz.

"Frigidaire" adını taşıyan her soğuk hava tertibatı arasında, hakiki bir "Frigidaire" değildir.

BOURLA BİRADERLER VE Şsi dır.

Frigidaire
ELEKTRİKLİ OTOMATİK SOĞUK HAVA DOLABI
General Motor mamulatı

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

Memur Aranıyor

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Bankamız ve müessesatı Muhasebe servislerinde istihdam edilmek üzere imtihan ile memur alınacaktır.

Imtihana iştirak için; Lise mezunu bulunmak, askerlik hizmetini yapmış olmak ve otuz beş yaşını mütecaviz bulunmamak şarttır.

Kabul edilecek memurlara tahsis edilecek maaş asgarî 80 liradan başlar. Aynı derecede muvaffak olanlar arasında Âlî mektep mezunlarile Banka ve sair ticarî müessesatta tecrübe görmüş olanlarla ecnebi lisanlarından bir veya ikisine vakıf olanlar tercih ve bu evsafı haiz olanlara iktidarları nisbetinde maaş tahsis edilecektir.

Imtihan 29/7/934 pazar günü saat 14 de Ankara ve Istanbulda aynı zamanda yapılacağından talip olanların imtihan programını vesair şartları anlamak ve isimlerini kayıt ettirmek üzere nihayet 22/7/934 akşamına kadar Ankarada Umumî müdürlüğün Memurin Şubesine ve Istanbulda Galatadaki Bankamız Şubesine müracaatları ilân olunur. (3481)

Yüzlerce insan

Hergün **AKŞAM KITAPHANESINI** ziyaret etmekte ve en son çıkan kitapları gözden geçirmektedir.

Bir defa siz de görünüz!

Suadiye Plâjı

Anadoludan sureti mahsusada millî kıyafetle (on iki) kişilik bir Zeybek oyun heyeti celbetmiş ve zengin varyete numeroları ilâvesile muhterem halkın ucuz eğlencelerini temin etmiştir. (736)

Sirkeci Gümrüğü Müdürlüğünden:

232 —	Novoris markalı Nikel kol saati.	Arisvaç kumpanyası malıdır. İsviçrede Holiştayn köyündedir.
1 —	Lonjin Nikel kol saati.	İsviçrede Lonjin fabrikası malı.
1 —	Lonjin altın kol saati tek kapaklı	" " " "
30 —	Sotoro markalı cep nikel kol saati.	
8 —	Nikel kornemetre saati.	İsviçrede Şodüfonda bir fabrika malıdır.
28 —	Novoris Nikel kol saati.	Meçhul
57 —	Gloris markalı nikel kol saati.	Bu saat İsviçrede Aris fabrikası kumpanyası malıdır.
60 —	Ergadis markalı nikel cep saati.	Meçhul
20 —	Adonis markalı altın yaldızlı nikel kol saati.	Meçhul
21 —	Kornemetro nikel korjo cep saati.	İsviçrede meşhur kronometro saat fabrikasınındır.
130 —	Altın yaldızlı nikel Amigalis kol saati.	İsviçre malı fabrikası meçhul
24 —	Galoris markalı nikel ufak kol saati.	İsviçre mallarıdır.
9 —	Altın kaplama kornometro Gloris cep saati.	" "

641

Yukarda cins ve miktarı yazılı 641 adet muhtelif saatlerin kaçak olup 16 Temmuz 934 gününe müsadif pazartesi günü saat 14 de Sirkeci Gümrüğü Satış Komisyonunca furuht edileceği ilân olunur. (3312)

Istanbul Adliye Levazımından:

1934 malî senesi içinde çıkan 12 nüsha adliye ceridesinin tap ihalesi münakasa suretile 16/7/934 Pazartesi günü saat 14 de icra edilecektir.

Taliplerin bedeli muhammenin yüzde yedi buçuğu olan "94„ lira "50„ kuruşu hamilen mezkûr günde Adliye vekâleti mubayaat komisyonunda hazır bulumaları.

Ve şartnameyi görmek isteyenlerin de Adliye vekâleti neşriyat müdürlüğüne, Istanbulda levazım mümeyyizliğine müracaat etmeleri ilân olunur. "3388„

75 Kr. Kuş tüyü yastık

İstanbul'da Çakmakçılarda Bali zade Kuş Tüyü fabrikasında Kuş tüyünün kilosu 75 kuruştan başlar. Şilte, yorgan 12 şer liradır. Salon yastıkları ve kuş tüyü kumaşlarının her rengi bulunur.
Telefon: 23027 (464)

ATEŞÇİ ARANIYOR

Babkok sistemi müteharrik ıskaralı büyük kazanlarda çalışacak ehliyetli usta bir ateşçi aranıyor. Bu kazanların tamir ve idaresini bilmesi vücudu sağlam ve okur yazar Türk olması şarttır. Tecrübeden sonra liyakatine göre iyi ücret verilecektir. İsteyenler adreslerini ve şimdiye kadar çalıştıkları yerleri ve evsaflarını yazsınlar.
İstanbul posta kutusu 84
(708)

Cafer Fahri beyin eserleri

Nasıl tavukçuluk yapmalıdır?
25 kuruş

Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?
25 kuruş

Tavukçulukta muvaffakıyetin sırrı
25 kuruş

Tavukları çok yumurtlatmak için
Tavuk meraklılarına çok lüzumlu bir kitap
80 sahife - 25 kuruş

Tevzi yeri
AKŞAM KITAPHANESI
121, Ankara caddesi

Sahibi: Necmeddin Sadık
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası